

KUUROJEN LEHTI 1971

N:o 2

Helmikuu

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Toimitus- sihteerin palsta

Hyvää uutta vuotta.

Hiukan myöhäänhan tämä toivutus tulee. Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan (ainainen irvileuka, Uuras Luuta tuolla sisemällä, tyrkyttää omaa sananpartaan: parempi ei milloinkaan kuin myöhään).

Onhan tässä tämä uusi vuosi jo kierähtänyt toiselle kuukaudelle ja lukijallakin on tämä kakkosnumero kädessään. Mutta silti toistan: hyvää uutta vuotta kaikille. Toivon myös tämän lehtemme jatkavan edelleen hyvää ja hyödyllistä informaatiota, asiaa, tietoa ja hupiakin. Kirjoituksia, joista on hyötyä. Uskoa ja rohkeutta, jos sitä tarvitaan yhdistystoiminnassa tai jokapäiväisessä elämässä. Kannustinta eteenpäin.

Toivon myös hyvien suhteiden lehdentoimituksen ja avustajakunnan välillä säilyvän edelleen yhtä hyvinä kuin tähän saakka. Hyviä avustajia Kuurojen lehdellä onkin. Pakinantekijöitä ja mieltijöitä. Ohjeiden antajia ja opastajia. Asiallisia selostajia ja uutisnikkareita. Kaikki yhdessä ovat tehneet lehdestä luettavan ja mielenkiintoisen. Viimeksimainitusta voi tietysti olla eri mieltä, mutta allekirjoittanut tuntee ainakin vireätä mielenkiintoa ja kiinnostusta kootessaan lehteä ja perussyynä siihen on lehden aineisto.

Tammikuun numero ilmestyi jälleen totutusta myöhempään. Asialle ei oikeastaan kukaan voi mitään. Tilautusten selvittely, uusien tilaajien osoitelevyjen teko, tarkistukset, kaikki tämä vie aikansa. Useimmat ovatkin varautuneet siihen, että vuoden ensimmäinen numero viivästyy. Yhdistysten sihteeritkin olivat lähettäneet tammikuun alkuun sattuvista kokouksista ja muista tilaisuuksista tiedonannot jo joulukuun numeroon. Hyvä niin. Lehden pitäisi nyt päästä totuttuun ilmestymisrytmiin, mutta jos poikkeuksia ilmenee, niin on hyvä muistaa: toimitus ei paina lehteä, ainoas-

taan toimittaa. Joskus kirjavainos on töitteen ruuhkaa ja sinne tämä pieni lehti tahtoo unohtua. Parhaansa kirjavainokin tekee, mutta jos kiire on niin iso työ (ja iso raha) on etusijalla.

Olkaamme kiitollisia ettei tänä vuonna ole vaaleja tiedossa. Ne vaalit kaikenlaisine ehdokkaiden mainoksineen ovat myös lehtemme säännöllisen ilmestymisen pienenä esteenä.

Lehtemme on jälleen uusiutunut kasvonsa. Aikoinaan lehden ulkoasu oli samanlainen vuodesta toiseen. Vuosikymmeniä. Allekirjoittaneen mielestä lehden pitää kuitenkin jatkuvasti muuttua, uusiintua. Lopulista muotoa ei kaiketi saavuteta koskaan eikä kaiketi ole tarkoituksaan. Uusi kansikin vaikuttaa alusta virkistävältä juuri uutuuden ja poikkeavuuden vuoksi, kunnes silmä siihen tottuu — ja silloin on aika jälleen uusia lehden kasvot. Tietysti tästäkin voidaan ja saakin olla eri mieltä.

Nyt käytössä olevan kannen on suunnitellut opiskelijapari Anita Koskinen ja Risto Ojala Jyväskylässä. Grafiikka, johon myös lehtien kannet yms. katsotaan kuuluvan, ei ole heidän erikoisalaansa vaan harastus. Tämän kannen ideana on kehystämällä korostaa kansikuvaa ja juuri lehtemme ollessa kysymyksessä se on perusteltua. Me kuurothan olemme visuaalisia, saamme suurimman osan havainnoinnistamme ja vaikutteistamme näön välityksellä. »Julkisivukilpailuun» tulleist ehdotuksista allekirjoittanut pitää parhaana Sirpa Kostiaisen »Hei aurinko»-työtä yksistään kuvan vuoksi, jonka voisi laittaa esim. kesä-

Opiskeletko? Haluatko opiskella?

Kuurojen Liiton koulutustoimikunnan eräänä tehtävänä on tukea opiskelevia kuuroja järjestämällä mm. erilaisten kurssien muodossa tukiopetusta. Myös aikuiskasvatuksen järjestäminen, toimihenkilöiden kouluttaminen ja muu siihen liittyvä sisältyy toimikunnan tehtäväpiiriin. Toimikunta tarvitsee toimintansa suunnitteluun ja kurssien järjestämiseksi tiedot:

- opiskelevista
- jatko-opintomahdollisuuksista kiinnostuneista
- yhdistysten toimihenkilöiden tehtävistä ja aikuiskasvatuksesta kiinnostuneista.

Toimikunta pyytää henkilöitä, jotka voivat antaa edelläluetelluista kohteista tietoja, palauttamaan tämän lehden takakannessa olevan irtileikattavan postikortin täytettynä lehdellemme.

Huom. Opiskelukysely koskee pelkästään kuuroja, mutta toimihenkilö- ja aikuiskasvatuskysely kaikkia kiinnostuneita.

kuun numeron kanteen. Tämä ehdotus, jatkuvasti käytettynä, väitisi koko sivun peittävän kuvan, jonka päälle lehden nimi ja muu teksti tulisi päällepainamana tai upotettuna, mutta taloudelliset seikat estävät idean toteuttamisen. Vahinko, koko sivun peittävä informoiva kuva olisi sekin, visuaalisuutemme huomioiden, paikallaan.

Hyvää jatkoa ja yhteistyötä toivottaen

toimitussihteerin.

KUUROJEN LIITON TOIMIKUNNAT v. 1971

Kuurojen Lehti: Runo Savisaari, Jarmo Narmala, Aura Ahlbäck, Soile Hämäläinen ja Rea Stadius.

Koulutustoimikunta: Liisa Kauppinen, Soile Hämäläinen, Raija Nieminen, Juha Paunu, Hannu Kalliola ja Jarmo Narmala.

Nuorisotyötoimikunta: Jaakko Väisälä, Esko Sänkinemi, Eija Auvo, Nikolai Stevanof ja Pauli Mikola.

Rakennustoimikunta: Runo Savisaari, Aura Ahlbäck, Kalevi Miettinen, Eero Laamanen, Jaakko Väisälä ja Jarmo Narmala.

Viittomakielitoimikunta: Lauri Paunu, Liisa Kauppinen, Kirsti Vuorimies, Eino Savisaari, Jaakko Väisälä, Runo Savisaari, Tauno Kuutti ja Jarmo Narmala.

Tiedotustoimikunta: Lauri Paunu, Soile Hämäläinen, Aura Ahlbäck, Kaisu Korhonen, Aune Ihalainen ja Jaakko Väisälä.

Työvaliokunta: Runo Savisaari, Aura Ahlbäck, Jarmo Narmala, Eero Laamanen ja Jaakko Väisälä.

Tutkimustoimikunta: Runo Savisaari, Eino Savisaari ja Liisa Kauppinen.

76 vuosikerta 1971

N:o 2

Toimitus Expedition

Lokero 62 Hämeenlinna.
Puh. 24 289.

Julkaisija Utgivare

Suomen Kuurojen Liitto r.y. —
Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteerin Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja Svenskspr. red.

Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25.

Toimituskunta Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck ja Soile Hämäläinen.

Tilauhintaa Prenumerationspris

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 12:—, ulkomaille 14:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17.
Puh. 882 163.

Onko oikein

Kuurojenkoti Ävik on maassamme ainoa erityishuoltolaitos, jossa kuurolla huollettavalla on mahdollisuus viittomakielen avulla saada yhteys henkilökuntaan ja toisiin huollettaviin. Tämän vuoksi koti on aikanaan 60 vuotta sitten perustettu ja tämä on edelleen kodin tarpeellisuuden tärkein peruste.

Kotia ylläpitää yksityisellä pohjalla toimiva Kuurojen Huoltokotisäätiö. Kodin talouden tulopuolen muodostavat pääasiassa huollettavien hoitomaksut. Lisäksi säätiö saa jossakin määrin avustusta rahautomaattivaroista sekä lahjoituksia. Hoitomaksu peritään huollettavalta, mikäli hänellä on varoja. Muussa tapauksessa asianomainen kunta antaa maksusitoumuksen ja suorittaa määräajoin hoitomaksut kodille. Ottaen huomioon kansaneläkkeen nykyisen määrän, ei kunnille koituva taloudellinen rasitus ole kovin suuri.

Säätiö on aina pyrkinyt pitämään hoitomaksun niin alhaisena, että se ei olisi kenenkään kohdalla esteenä kotiin pääsemiselle. Kunnat ovatkin yleensä mielellään antaneet maksusitoumuksen. Muutamat kaupungit ja yksi kauppa ovat jopa varanneet paikkoja Ävikistä rahoittamalla eri rakennusvaiheita.

Eräissä tapauksessa kunta on kuitenkin kieltäytynyt antamasta maksusitoumusta perustellen päätöstään sillä, että kunnalla on oma vanhainkoti, jossa on tilaa ko. huollettavalle, ja että kunnan talousarviossa ei ole varattu määrärahaa

maksuja varten toiseen huoltolaitokseen. Päätöksestä on valitettu lääninhallitukseen, joka kuitenkin on hylännyt valituksen toteamalla, että ao. kunnan sosiaalilautakunta on voinut harkintansa mukaan päättää maksusitoumuksen myöntämisestä ja että asianomaisen yksityistä oikeutta ei ole loukattu. Läninhallituksen päätökseen on haettu muutosta Korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka kuitenkin on jättänyt valituksen tutkimatta toteamalla, että tämän laatusessa asiassa ei valitusosoitusta olisi tullut antaa.

Kunnan sosiaalilautakunnan ja lääninhallituksen päätökset lienevät muodollisesti oikeat, mutta asiallisesti väärät. Kunnan sosiaalilautakunnalla on harkintaoikeus maksusitoumuksen antamisessa, mutta se on harkintaoikeuttaan käyttäessään jättänyt kokonaan huomioon ottamatta päätöksen seuraukset huollettavan kannalta, joka joutuu jatkuvasti elämään vailla kommunikoimismahdollisuuksia ympäristöön. Tämä on ottaen huomioon sosiaalihuollon yleisen tason maassamme ihmeellistä ja epäinhimillistä. Saattaa olla, että kunta on saavuttanut tällä päätöksellään markan säästön, mutta pitäisi sentään harkita, millaisissa asioissa ja minkä kustannuksella säästetään.

Onneksi yllämainittu tapaus on poikkeus yleisestä käytännöstä, mutta sitäkin ihmeellisempi ja valitettavampi.

Runo Savisaari

Kansikuva: Lähtiäis- ja tulojuhla Oulun kuurojenyhdistyksessä 6.1. 1971. Vas. sisar Viitasari, sisar Rönkömäki, rouva Hyvärinen, rouva Tyyniahö, rovasti Hyvärinen, rouva ja pastori Ikonen.

Lähtiäis- ja tervetulojuhla Oulussa

Rovasti Heikki Hyvärinen

Sisar Alli Rönkkömäki

Oulun Kuurojenyhdistyksessä vietettiin loppiaisena harvinaista juhlaa: lähtiäiset rovasti Heikki Hyväriselle ja sisar Alli Rönkkömäelle, jotka syksyn kuluessa olivat siirtyneet eläkkeelle, sekä tervetuliaiset uusille työntekijöille, pastori Olavi Ikoselle ja sisar Eeva-Liisa Viitasaarelle.

Yhdistyksen puheenjohtajan Boris Strömin toivotettua vieraat tervetulleiksi laulettiin virsi 427, jonka jälkeen yhdistyksen varapuheenjohtaja rouva Elsa Heikkilä puhui rovasti Hyväriselle palauttaen mieliin ajan, jolloin nuori pastori Hyvärinen saapui Oulun Kuurojenkouluun kuuntelemaan opetusta:

»Tämä tapahtui vuonna 1943. Olette uskollisesti pysynyt kuurojen keskuudessa 27 vuotta. Tähän aikaan sisältyy paljon kokemuksia ja tapahtumia, niin surullisia kuin iloisiaakin. Kuljitte aina yhtä rauhallisena ja tyyneä työsarallanne, emme todellakaan ole koskaan nähneet teitä vihaisena tai huoniolla tuulella. Aina teillä oli ystävällisiä sanoja ja hyviä neuvoja meille tavatessamme yhteisissä tilaisuuksissa. Toivomme kaikki sydämeistämme, että vastaisuudessaakin, vaikka siirrytte syrjään virkatehtävistänne, saisimme edelleen nähdä teitä keskuudessamme kirkkopäivillä ja muissa tilaisuuksissa. — Voimme iloita siitä että meillä Oulussa

on nyt kaksi kuurojenpappia. Olemme todella rikkaita, me Oulun kuurot, onhan meillä lisäksi kaksi sarta. Jumala on todella hyvä meille ohjatesaan keskuuteemme ihmisiä, jotka todella rakastavat kuuroja ja jotka haluavat olla tukenamme vaikeina aikoina ja iloita kanssamme hyvinä päivinä. Paljosta tahdomme me kuurot kiittää teitä, rovasti Hyvärinen, sydämeistämme toivotamme teille hyviä eläkepäiviä pitkän työpäivänne jälkeen.»

Rouva Leena Pirneksen esitettyä lausuntaa puhui yhdistyksen puheenjohtaja Boris Ström sisar Alli Rönkkömäelle:

»21 vuotta sitten saimme tutustua Kiinasta palanneeseen lähetystyöntekijään, sisar Rönkkömäkeen. Hänet oli seurakunta valinnut aistivallisten, siis sokeiden ja kuurojen huoltosisareksi. Valitettavasti en itse ollut mukana sisar Allin esittelytilaisuudessa, joten en voi kertoa siitä, mutta tilaisuus on varmasti monen läsnäolijan muistissa. Alusta alkaen saimme luvan kutsua häntä sisar Alliksi ja hän osoittautui hyvin tarpeelliseksi meille monessa asiassa. Hänen opastuksellaan pääsimme osalliseksi sosiaalisesta avusta. Sisar Allin työkenttä oli laaja, hänen tehtävänsä niin monipuoliset, että se on ollut todellista diakoniatoimintaa. Hän toimi ohjaajana raamattu- ja lähetyspiirissä, oli tulkkina lääkärillä

ja muualla asioidessa, teki anomuksia ja veroilmoituksia. Tiedän ettemme aina olleet kaikkein kilteimpiä asiakkaita, mutta sisar Alli jaksoi olla aina ymmärtäväinen ja iloinen. Kiitän sisar Allia kaikesta mitä hän on hyväksenne tehnyt, lisäksi toivon ettei kanssakäymisemme päättyisi tähän vaan jatkuu edelleen, sisar Alli on aina sydämelisesti tervetullut kaikkiin tilaisuuksiimme.»

Sekä rovasti Hyväriselle että sisar Rönkkömäelle luovutettiin muistolahjana valokuvakansio ja rouva Hyväriselle kukkia.

Rouva Kaisa Isola esitti tervehdyssanat pastori Olavi Ikoselle:

»Jumala on ollut ja on edelleen hyvä meille lähettäessään jatkuvasti hyviä työntekijöitä keskuuteemme. Olemme nyt saaneet Ouluun uuden kuurojenpappin, pastori Ikosen. Me kuurot tarvitsemme pappia niinkuin kuulevatkin. Entisen siirtyessä eläkkeelle, täyttää toinen hänen paikkansa. Jumala ohjaa kunkin valitsemalleen paikalle. Me toivomme pastori Ikosen tervetulleeksi ja toivotamme Jumalan siunausta ja voimaa työssänne keskuudessamme.»

Tämän jälkeen lausui Onni Knuutinen tervehdyssanat uudelle huoltosisarelle, Eeva-Liisa Viitasaarelle:

»Seurakunta on valinnut uudeksi huoltosisareksi sisar Viitasaaren. Hänen tehtäviinsä kuuluu Oulun ja

Aloite alle kouluikäisten kuulovammaisten lasten kuntouttamiseksi Espoossa

Espoon kauppalanhallitukselle osoittamallaan kirjelmällä ovat koulunjohtaja Jorma Kari (Leppävaaran huonokouluisten koulun johtaja) ja opettaja Sirkka Särkilahti (Espoon kauppalan lastentarhojen puheenopettaja) ehdottaneet alle kouluikäisten kuulovammaisten lasten kuntoutuksen järjestämistä kauppalan lastentarhalaitoksessa. Kirjelmässä tuodaan ilmi kuulovammaisten lasten kuntoutuksen puutteet tai oikeammin kuntoutuksen puuttuminen, ilmiö joka ei ole valitsevana vain Espoon kauppalaossa vaan useimmassa kunnassa koko maassa. Kirjelmässä esitetyt toimenpiteet kuntouttamisen järjestämiseksi ovat toteutettavissa, joten julkaisemme aloitteen kokonaisuudessaan.

Jyväskylän Yliopistossa v. 1969 tehdyn tutkimuksen mukaan on jokaisesta ikäluokasta n. 0,5 % kuulovammaisia. Espoon kauppalan

väestöstä oli 1.1. 1969 tilanteessa 0—15-vuotiaitten lasten osuus 25 874, joista edellä sanotun mukaisesti olisi 129 eriaisteisia kuulovammaisia. Kauppalaassamme on vuodesta 1967 lähtien toiminut kuulovammaisille tarkoitettu erityiskoulu, missä kansakouluopetusta saavat sellaiset kuulovammaiset lapset, jotka eivät vammansa vuoksi voi menestyä varsinaisessa kansakoulussa ja joita ei ole syytä sijoittaa kuurojenkouluun. Kuulovammaisen lapsen kuntoutus olisi kuitenkin ehdottomasti aloitettava jo ennen kouluikää. Muussa tapauksessa hänen kommunikointivaikutensa kouluikänsä tultaessa ovat sitä luokkaa, ettei hän pysty vastaanottamaan koulun antamaa opetusta. Monet kunnat maassamme hoitavat alle kouluikäisen kuulovammaisen kuntouttamisen erityislasterarhoissa tai lastentarhojen erityisosastoilla.

Espoossa alle kouluikäisten kuulovammaisten lasten kuntoutusasiat ovat täysin hoitamatta. Heidän vanhemmillaan ei tämän päivän Espoossa ole minkäänlaista mahdollisuutta saada lapsilleen yhteiskunnan taholta järjestettyä ja riittävän ajoissa aloitettua kuntoutusta. Toistaiseksi kauppalan lastentarhojen tarjoama erityisopetus rajoittuu puhehäiriöisille lapsille annettavaan erityisopetukseen. Kiertävällä puheenopettajalla ei ole kuitenkaan mahdollisuutta riittävässä määrin kuntouttaa kuulovammaisia lapsia. Tällä hetkellä monet kuulovammaisten lasten vanhemmat muuttavatkin tilapäisesti Helsinkiin saadakseen lapsensa erityislasterarhaan ja palaavat takaisin siinä vaiheessa, kun lapsi tulee kouluikänsä ja aloittaa koulunsa kuulovammaisille tarkoitettussa erityiskoulussa.

Edellä sanottuun nojautuen ehdotamme, että kauppalanhallitus ryhtyisi kiireellisesti tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin alle kouluikäisten kuulovammaisten lasten kuntoutuksen järjestämiseksi kauppalan lastentarhalaitoksessa.

Annikki Ström.

Pastori Jaakko Kontkanen Helsingin piirin kuurojenpapiksi

Valtioneuvosto on nimittänyt Helsingin piirin kuurojenpapiksi 1. 1. 1971 alkaen pastori Jaakko Juhan Kontkanen.

Pastori Jaakko Kontkanen on syntynyt Raudussa 13.7. 1932. Teologian kandidaatiksi hän valmistui keuhkolla 1958 ja toimi vt. kirkkoherrana Simpeleellä vv. 1958—59. Vuoden 1961 alusta pastori Kontkanen nimitettiin Varkauteen viralliseksi apulaiseksi ja v. 1963 kappalaiseksi.

Perehtyäkseen uuteen työhönsä on pastori Kontkanen virkavapaana 30.4. saakka. Tänä aikana toimii hänen sijaisenaan:

— helmikuussa rovasti Veikko Väättäinen Kymen läänissä ja pastori Eino Savisaari Uudenmaan ja Hämeen läänissä,

— maaliskuuhuhtikuussa rovasti Lauri Paunu.

Käsityksemme mukaan asia voidaan käytännössä järjestää Helsingin esimerkkiä seuraten: Kuulovammaiset lapset sijoitetaan saman lastentarhan useammalle tavalliselle osastolle kuulevien lasten joukkoon kyseisten ryhmien kokoa pienentämällä siten, että yksi kuulovammainen lapsi vastaa kahta normaalikuuloista lasta.

Tällaisessa lastentarhassa tulee varsinaisten lastentarhanopettajien lisäksi olla erityisopettaja, joka varsinaisesti vastaa kuulovammaisten lasten yksilöllisestä opetuksesta. Yhden erityisopettajan työkapasiteetti riittää 8—10 lapsen tehokkaaseen kuntouttamiseen. Mainittua maksimioppilasmäärää tullaan peruskouluasetuksen mukaan noudattamaan myöskin koululaitoksessa huonokouluisten luokilla.

Kuulovammaisen lapsen tulevalle kehitykselle merkitsevät ratkaisevan paljon ne toimenpiteet, jotka häneen kohdistetaan 3—7 ikävuosien aikana. Lastentarhalaitoksella on parhaimmat mahdollisuudet onnistua alle kouluikäisen kuulovammaisen lapsen opettamisessa, kuntoutamisessa ja kaikinpuolisessa kehittämisessä.

Valjasmestari työssään.

Yli 40 vuotta kenkiä ja valjaita on tehnyt lappilainen Emil Laine

Tl. Lapin Alakierin kylässä asuva Emil Laine on nahan ja pikilangan tuttu: Jo yli neljänkymmenen vuoden ajan hän on käsin ommellen valmistanut erilaisia nahkatöitä, pääasiassa valjaita. Joulukuun alussa valjasmestari jäi eläkkeelle samaa työnantajaa 44 vuotta palveltuaan.

Emil Laine on syntyperäinen lappilainen. Nuoruudessaan hän oli jonkin aikaa m.m. metsätoimissa ja kolmena kesänä joenkaivussa. 19-vuotiaana hän siirtyi jalkinealalle — aluksi puoleksi vuodeksi suutarinoppiin, ja kun työ miellytti, sitten loppuelämäksi. Vuosien varrella kenkien teko jäi, ja valjaiden teko muodostui päätyöksi.

Lapin kylässä sijaitseva nahka- ja valjastehdas on ollut Emil Laineen työnantaja. Vuosikymmenien ajan työpaikkakin oli tehtaalla, kunnes sairaus parikymmentä vuotta sitten pakotti siirtämään »verstaan» kotiin.

Työssään Emil Laine on jo vuodet edustanut häviävää ammattikuntaa. Hevoskannan väheneminen vähentää myös valjastuotteiden tarvetta. Suuri osa töistä menee ny-

kyisin sonniasemille, osa puolustuslaitoksen käyttöön. Jonkin verran valjaita toimitetaan myös ulkomaille lähinnä Ruotsiin. Silloin kun ommeltavaa oli runsaasti työskenteli Emil Laine yläkerran työhuoneessaan ahkerasti tunteja laskematta. Valjaiden ompeleminen vaatii hyvää näköä ja voimaa, joka rasittaa erikoisesti sormia. Ompeluasento on hartioita väsyttävä ja kuluttaa niskanikamia. Yleensä työt tuodaan ompelijalle valmiiksi leikattuina. Käyttämänsä lujan ompelulangan mestari yleensä pikeää itse, jotta siitä tulisi riittävän vahvaa.

Nyt valjaiden ompelu on kuitenkin jäänyt syrjään ja Emil Laine puuhailee kotiympäristössään muunlaisissa askareissa. Joen töyrällä olevan kauniin omakotitalon emännyyttä hoitaa nuorin sisar Anni, mutta isännällekin tuki riittää puuhaa muissa talon töissä. Varsinkin kesällä on puutarhanhoito Emil Laineen rakas harrastus. Laineen sisaruskuja on alkujaan ollut yksitoista. Vuosikymmenien kuluessa on määrä kuitenkin vähentynyt viiteen. Muualla asuvat sisarukset perheineen poikkeavat varsin usein Emil-

”Ohoh kullaista kotia”

Kotia on totuttu pitämään turvallisuuden tyyssijana, mutta tapaturmatilastot antavat kodista varsin pelottavan kuvan. Suomessa kuolee kotona tapaturmaisesti yli 500 henkeä vuosittain ja loukkaantuneiden määrä nousee kymmeniin tuhansiin. Onnettomuuden satuttua on usein vaikeata sanoa, mikä oli tapaturman varsinainen syy. Lasten leikit ovat yllättäviä ja heidän mielikuvituksensa rajaton. Kotiin liittyy monenlaista toimintaa, harrastuksia ja työtä. Vuonna 1968 tämä toiminta vaati 539 ihmisen hen-

Kuolemantapaukset jakaantuivat aiheuttajien mukaan seuraavasti:

hukkumiset	22
kaatumiset ja putoamiset	228
myrkytykset	140
tulipalot ja palavien aineiden räjähdys	74
konetapaturmat	2
tuliasheet ja räjähdysaineet	8
sähkö	2
kuumat ja syövyttävät aineet (ei suullisesti)	3
putoavat esineet	2
tukehtumiset	42
eläinten aiheuttamat	1
kuumuus	2
paleltumiset	4
salama	2
muuta	7
yhteensä	539

Kodin tapaturmat kansantauti

Maailman Terveysjärjestön, WHO:n julkaisussa World Health Yearly Bulletin 1967 verrataan kotitapaturmia

veljen kodissa, josta tavallaan on muodostunut entisen lapsuuskodin sijainen. Lapset ovat aina olleet Emil Laineen sydäntä lähellä. Erityisesti sitä ovat tällä hetkellä pikuiset Ville ja Manu, aivan naapurissa asuvan sisarentyttären pojat.

Milloin Raumalla tai lähiympäristössä järjestetään kuuroille tarkoitettuja tilaisuuksia, pyrkii myös Emil Laine olemaan mukana. Erialaisten kuuroille ajankohtaisten asiatiertojen lisäksi tilaisuuksissa saa myös henkistä virkistystä. Virkistävää on jo pelkkä tuttavien tapaaminen.

Leena Arjavaara

tuberkuloosiin. Lehden mukaan molempia voidaan pitää todellisina kansantautina, mutta vain tuberkuloosia hoidetaan. Kotitapaturmien ehkäisy ja valistustoiminta on monessa maassa todella huonolla tolalla.

Suomessa kuolee kotona tapaturmaisesti yli 500 henkeä vuosittain ja useita kymmeniä tuhansia loukkaantuu. Tämä lukumäärä tuntuu yllättävältä ei vain siksi, että kotia on totuttu pitämään rauhallisena turvapaikkana vaan myös siksi, ettei kotitapaturmista Suomessa puhuta. Liikennevalistusta on jokaisessa päivälehdessä, TV:ssä ja radiossa, työturvallisuudesta pitävät huolta ainakin suurimmilla työpajoilla työturvallisuusinsinöörit, -tekniikat ja -asiamiehet. Tapaturmantorjunta ry:n toimesta järjestetään säännöllisesti liikenneturvallisuus- ja työturvallisuuskursseja, mutta varoja ei yhdistyksellä ole kotitapaturmien torjuntatyöhön. Suomessa ei kotitapaturmien torjunta tai valistustyö ole minkään laitoksen ohjelmassa. Kun kotitapaturmia sattuu yli neljä kertaa niin paljon kuin liikennetapaturmia ja kaksi kertaa niin paljon kuin työtapaturmia, mikä merkitsee mm. suunnatonta työpäivien menetystä vuosittain (Yhdysvalloissa yli 14 miljoonaa työpäivää vuosittain), tulisi ja kannattaisi tätä kansantautia hoitaa paremmin.

Turvallisempi tulevaisuus — onko sitä

Varsinkin teollistuneissa maissa kotona sattuneet tapaturmat nostavat jatkuvasti kuolleiden ja loukkaantuneiden määrää. Kotitalouden koneellistuksessa yhä enemmän erilaisia koneita ja laitteita joutuu sellaisten ihmisten käsiin, jotka eivät tiedä, mitä vaaroja laitteiden väärään ja huolimattomaan käyttöön saattaa liittyä. Viime vuonna Ruotsissa pidetyssä turvallisuuskonferenssissa ennustettiin, että sähkön aiheuttamat tulipalot tulevat lisääntymään suhteessa sähkön kulutuksen lisääntymiseen. Nykyinen sähkönkulutus kodeissa on vain noin kymmenesosa siitä, mitä se tulee olemaan 1990-luvulla. Tilanne silloin on hyvin murheellinen, ellei turvallisuusnäkökohtia kehitettäessä tätä ennustetta oteta huomioon.

Erittäin tärkeää on myös tietää, onko kodissa seinästä seinään ulottuva kokolattiamatto vaarallista polttoainetta. Mattoja valmistetaan nylonista, polyesteristä, akrylistä, modarkrylistä, polypropylenestä ym. keinokuiduista. Kenellekään ei kuitenkaan ole tullut mieleen tutkia näiden käyttöesineiden tulenarkuutta, vaikka matolle pudonnut kipinä on usein aiheuttanut kokolattiamattojen räjähdysmäisen syttymisen.

Laitteiden ja käyttöesineiden turvallisuusnäkökohtien huomioiminen niiden valmistuksessa ei kuitenkaan ole riittävä toimenpide kotitapaturmien ehkäisytyössä, vaan tarvitaan valistusta ja neuvontaa ja sellaista laitosta, jonka puoleen voi kääntyä, jos itse sattuisi huomaamaan tarvitsevänsä neuvoa. Työssäsi onnistut pysymään terveenä tarkkojen turvallisuusmääräysten ansiosta ja kotimatkallesi muistat liikenteen vaarat. Voit silti vielä kuolla tapaturmaisesti kotonasi, sillä kukaan ei ole kertonut sinulle, että esim. nestekaasupullo räjähtää helposti yli +40°C lämpötilassa.

Asennekasvatusta tarvitaan

Kotitapaturmien riskiryhminä ovat lapset ja vanhuksat. Jo hyvin pienelle lapselle voidaan kotona opettaa sääntöjä jokapäiväisiin leikkeihin ja käyttäytymiseen. Hän oppii näin jo varsin nuorena, mitä vaarallisia esineitä tai paikkoja kotona on, mihin ei saa koskea ja miten eri tilanteissa toimitaan. Jokainen äiti opettaa lastaan selviytymään itse käsien pesusta ja pukeutumisesta. Lapsi oppii myös varoamaan kiehuvia kattiloita, sähkölaitteita ja avoimia ikkunoita, jos äiti katsoo tämän opettamisen arvoiseksi. Aivan liian monet tapaturmat ovat aiheuttaneet vanhemmille voimakkaita itsesyytöksiä, kun vähäpätöisiltä tuntuvat laiminlyönnit ovat johtaneet lapsen kuolemaan. Kuten kaiken muunkin käyttäytymisopetuksen tulisi myös turvallisuuskasvatuksen alkaa kotona. Tällöin on kaikkein parhaat mahdollisuudet muokata asenteiden kehittymisen oikeaan suuntaan. Näin esim. ei ehkä enää tyhmänrohkeata käyttäytymistä pidettäisi poikajoukossa miehisyyden mittana. Yhteiskunnalla on suuri vastuu kansalaisten turvallisuudesta ympäristöstä.

Fil.kand. ULLA HYVÖNEN
Tapaturmantorjunta ry.

Pantomiimi — kuoron aineellinen ja ajatusperäinen kieli

Tarkoitukseni on kertoa pantomiimista ja sen hyvästä ilmaisumuodosta varsinkin kuoron kannalta. Mutta tehtävä on vaikea, sillä kaikki tietävät mitä pantomiimi on, miltä se näyttää ja kuitenkin suuret taiteilijat ovat kirjoittaneet aiheesta tutkielmia, muistelmia ja työkirjoja, jotka osoittavat ettei pantomiimi ole mikään hetkessä omaksuttava asia. Suomenkielillä ei ikävä kyllä saa juuri mitään kirjallisuutta pantomiimista. Ainoa saatavissa oleva kirja on Martti Kainulaisen Pantomiimin alkeita, jonka voi tilata Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitosta, os. Vuorikatu 6 A, Helsinki 10. Kirjan hinta on vain 2 markkaa. Jokaisen pantomiimista kiinnostuneen kuoron tulisi hankkia tämä kirjanen.

Koirallista

Frakkipukuinen harakka räpsii, lentää vouhottaa, syksy, — märkää, tihkusadetta, variskin liittyy seuraan. Katsellemme veräjältä koto-
polkujen yli. Metsä on luonnon pu-
huttelussa ja riepottelussa luovutta-
nut värikkään pukunsa, luomakunta
huokaa vapautusta, mutta saa vielä
päällensä talven lumipeitteen, leväh-
täköön vähän...

Sanovat koiranilmaksi, koiramaista, vai niin, siinä piilee ehkä älykkään ivan ilmaisu, luonnon välkkyjä ovat ollakseen.

Talossa kuin talossa on koira, aivan rotuerotusta meluisassa rin-

Vieraskielistä kirjallisuutta on kyllä kirjakaupoissamme. On ranskalaisen suunnan kirjoja. Marcel Marceau on luonut oman suunnan. Hänellä on kuulemma Pariisissa koulu kuulovammaisille, jossa on oppilaita 26 eri maasta, myös Ruotsista. Asiaa kannattaisi tarkistaa ja järjestää joku lahjakas suomalainen kuuro koulun oppilaaksi. Varoja se tietysti kysyisi, mutta eiköhän löytyisi.

On myös puolalainen suunta. USA:ssa toimii Angna Enters, joka viehättävässä kirjassaan On Nime (englanninkielinen) selostaa tapaansa johtaa ja innostaa oppilaitaan. Angna Enters on itseoppinut ja kuitenkin hän on perustanut oman koulun. Ja Jean-Louis Barrault kertoo miten hän oli yöt teatterissaan ja koetti päästä selville pantomiimin mahdollisuuksista.

Kuurot ovat tehneet ainutlaatuisen uran muuttamalla pantomiimin kieleksi. Siis he voivat liikkeillään esittää mitä tahansa, sanallisesti ja jopa kielipollisesti. Jos kuurot tiedostaisivat tämän ja jalostavat viittoimiaan siten, että syntyy taidetta, niin pitemmälle ei ihminen voi tulla tällä alalla. En tällä tarkoita laulu- ja lausuntaviittomaa, joka »aaltoilevana» seuraa runon ja esityksen rytmiiä.

Tästä aiheesta voi kirjoittaa paljon ja tulen jatkuvasti esittelemään mestarien ajatuksia lehdessämme.

Rea.

MERKKIPÄIVIÄ

50 VUOTTA

Elli Litmanen helmikuun 16 päivänä Helsingissä.

Sulo Äijälä maaliskuun 5 päivänä Saloisissa.

nakkaiselossa koko revohka mennä pyyheltää. Niitä on joka rapussa ja kerroksittain kaupunkitaloissa.

On koiran hallussa pitämisen muoti, koira olla pitää, kertakun muillakin.

Ja nyt on meilläkin, villakoira, oikein rotusellinen. Marjutan hommaama, jaa, sitä se on kun taloon tuli, kaikki ihastuivat, niin sööti oli.

Meillä on nyt neljä villakoiraa!

Jokainen ihastui, jokaisen piti saada!

Aitota rotua, valikoitua, villat kauniisti muotoiltu, kullakin makunsa mukaan. Ja sitten kertakaikkiaan siistejä ja nättejä, syvät ruskeat silmät, toisilla punaiset, toisilla siniset silkkiset rusetit. Eivät metelöi, ulkoiluttaminen näppärästi parvekkeen kautta. Luonto, tuulet ja saateet hoitavat puhdistuksen. Kertakaikkiaan jäljettömiin. Kukaan ei ole valittanut. Vaivannäköä ei minikäänlaista.

Täysin koiraverosta vapaita, ovat niin pieniä, siistejä, viisaita.

Oppivaisia. Kun on paikalle pantu, siinä makaa ja pysyy.

Eivät hauku. Ei syöttämistä juotamista juoksuttamista.

Niin edullisia ovat villakoirat.

Hyvät ystävät hankkikaa villakoiria!

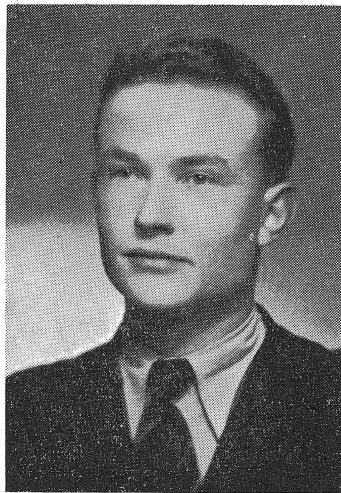
Aivan halpoja, täysrodusta huolimatta vain muutaman markan, Marjut jostakin käsityöliikkeestä keksi kauniit kotimaiset villalankavyyhdyt, neuletyönä näppärästi valmisti.

Villakoirien hoito-ohje selvisi edellä, vain parvekkeelta käsin hieman pölytystä, ettei koita koirissa koilinen aika.

Villakoirani onkin tuossa pääpuolessa sängyssäni, käyn vähän leppilemään näin koirallisen jälkeen.

Koirallisesti, ei koiramaisesti, haukkumatta, noin tassua tarjoten ystävänne

Raafael Kaislamaa

KAUKO HOVI 50 VUOTIAS

50 vuotta täyttää maanviljelijä Kauko Hovi helmikuun 13 p:nä Vihtin pitäjän Huhmarissa.

Kauko Hovi on syntynyt Karjalassa, Säkkiärvellä, josta sittemmin perheensä mukana muutti Kaukolaan. Hän on käynyt Kuopion kuurojenkoulun päästen v. 1938 koulusta. Kaukolasta perhe evakuoitiin talvisodan päätyttyä ja toisen kerran jatkosodan lopulla Ruovedelle, jossa Kauko avioitui Kangasniemeltä kotoisin olleen Hiljan kanssa v. 1952.

V. 1959 hän osti Vihtin pitäjältä Huhmarin kylästä rappiokunnossa olleen maatilan. Ahkeralla työllä ja uurastuksella hän saattoi tilan mallikelpoiseen kuntoon ja pari vuotta sitten rakennutti uuden ajanmukaisen asuinrakennuksen.

Vaikka maanviljelys on nykyisenä teollisena aikana harventunut on Kauko Hovi halunnut jatkaa kunniaakasta isiensä perinnettä — maanviljelystä. Hän on Uudenmaan Suomen Karjakerhon parhaimpia maidontuottajia. Hän on saanut kunniakirjoja ja I palkintoja tunnustukseksi tuottamastaan hyvästä maidosta ja vastuuntuntoisesta ja uskollisesta työstä maitotalouden hyväksi. Kauko Hovi on Helsingin Kuurojen yhdistyksen jäsen. Hän on useaan otteeseen lahjoittanut maataloustuotteita yhdistyksen kesäkodille ja myyjäisiinkin.

Toivotamme maanviljelijä Hoville parhainta onnea ja monta terveyden ja hyvinvoinnin vuotta sekä jatkuvaa menestystä maitotaloudessa.

Ar.

YLI RAJAN

ARMAS LYYTIKÄINEN

Konepuuseppä Armas Lyytikäinen nukkui ikuisen uneen joulukuun 13 p:nä pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli syntynyt 5.3. 1914 Lappeella ja käynyt Kuopion Kuurojenkoulun, josta päästyään antautui puuteollisuuden palvelukseen ja työskenteli useissa paikoissa mm. pitemmän aikaa Lappeenrannassa konepuuseppänä.

Hän oli innokas hiihto- ja urheilumies, toimien Viipurin Kuurojen urheiluseuran jäsenenä kunnes jatkosodan jälkeen Viipuri lopullisesti luovutettiin. Tämän jälkeen hän kuului Lappeenrannan Kuurojen urheiluseuran perustajiin, toimien seuran johtohenkilönä. Lappeenrannan Kuurojen yhdistyksessä hän toimi etevänä luottamusmiehenä eri tehtävissä, ollen tunnollinen taloudenhoitaja kuolemaansa saakka.

Muutamia vuosia sitten hän osti tontin ja rakensi nykyaikaisen omakotitalon, jossa harrasti palstaviljelyä. Hänen kotinsa ovet olivat aina avoinna. Sopuisan ja ystävällisen luonteensa takia hän oli pidetty toveri- ja ystäväpiirissä. Suremaan häntä jäi lähinnä puoliso, sukulaiset ja lukuisat ystävät.

Sunnuntaina joulukuun 20 p:nä Armas Lyytikäisen tomumaja siunattiin Lappeenrannan Ristikan-
kaan hautausmaan kappelissa suuren ystäväjoukon läsnäollessa. Pastori Erkki Lindfors piti puheen »Katso uudeksi minä teen kaiken». Tulkkina Kaarin Pöllänen. Omaisten laskettua seppeleensä astuivat haudan ääreen Niku Stevanoff ja Kusti Leppänen laskien yhdistyksen seppeleen, ensin mainittu piti puheen kunnioitetulle toverille kiittäen uskollisesta ystävydestä. Ystävät toivat toinen toisensa jälkeen kukkasensa. Kaunis kukkakumpu todisti kuinka vainaja oli pidetty ja rakastettu toverien keskuudessa. Harras tilaisuus päättyi virteen »Sun haltuus rakas Isäni». Muistojuhla jatkui Kuurojenyhdistyksen kerhohuoneistossa lauluin, puhein ja tarjoilu. Viittomakuoro lauloi »Tuolla taivaassa asunnoissa...» Pastori E. Lindroos ja Yhdistyksen puheenjohtaja Niku Stevanoff pi-

Pyhäpäivän palsta

Jeesus sanoi: Jos joku rakastaa minua, niin hän pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja jäämme hänen tykönsä asumaan. Joh. 14:23.

Me tulemme! Oi suurta kunniaa maan ihmisille, kunnia ja kiitos rakkaalle Taivaalliselle Isällemme suuresta lupauksesta.

Sanansa kautta Hän on luvannut tulla poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa luoksemme ja jäädä luoksemme asumaan.

Sillä me tiedämme, että Hän asuu meissä henkensä kautta, Pyhä Henki sen ilmoittaa.

Tämä on juuri se suuri käsittämätön lahja, Hänen rauhansa asuu meissä, ja meidän on niin hyvä ja turvallista tietää, että Hän johtaa kulkuamme kohti kirkkautta.

Suunnitellessamme ulkomaan matkaa, otamme selvää maasta jonne aiomme, luemme oppaat tarkasti.

Eiköhän ole nyt tärkeitä ottaa yhteys kuurojen kirkkopäiviä varten ja olla mukana lähetyssompeluseurassa, lukea kuurojen pappien toimittamaa »Hiljaista Seurakuntaa» sydämen halulla, kyllä Herra siihenkin ihmeensä suo. Kysellä »oppailta», jotka tätä hengellistä työtä tekevät, eiväthän he ole outoja ihmisiä, vaan meille kaikille tuttuja, olemmehan kaikki matkalla uuteen maahan, jonka Jumala on luvannut omillensa Kristuksen kautta, sillä Hänen armonsa, Jeesuksen kautta on iankaikkinen elämä.

Sanotko, että kaikki ovat syntisiä, ja pitää kuolla. Totta, mutta näin on kirjoitettu:

Synnin palkka on kuolema mutta Jumalan armolahja Jeesuksen Kristuksen kautta on iankaikkinen elämä!

Olemme Elämän tiellä, hyvää matkaa Hänen nimessään.

Reino Grev

tivät muistopuheita. Lopuksi laulu: »Nuku rauhassa...» Hänen ihana toiveensa on nyt toteutunut ja hän on päässyt ikuisen kotiin Jumalaa kiittämään paremmin ja puhtaammin.

Mietteitä ja mielipiteitä

KUVASANAKIRJA KUUROILLE

Tulee tässä itsekullekin, tai ainakin allekirjoittaneelle kausia, jolloin tuntee tarvetta vähän ärsyttää aivonystyröitään esim. opiskelulla, ja sitten huomaa lukevansa englantia, johon on aina pitänyt hiukan tuntumaa. Niin kävi minulle kulu-
neen syksyn ajanakin. Oli mukava lukea hauskaa kertomusta ja välillä etsiä outojen sanojen vastinetta sanakirjasta. — Tuli välillä tuumattua, että voisivat kuurotkin lueskelemalla suomalaisia kertomuksia kehittää heikkoa suomenkielen taitoaan ja laajentaa sanavarastoaan. Mutta sitten tuli eteen suuri mutta... Missä on kuurojen sanakirja, mistä he voisivat löytää vastineen oudoille sanoille? Kuinka sen puuttumista ei ole huomattu tähän mennessä. Sehän olisi itseopiskelun kannalta ehdottoman tarpeellinen. Olen saanut usein selittää kuuroille heidän lehdistä tai kirjoista lukemiensa outojen sanojen merkityksen. Pitäisi julkaista kuuroja varten erikoinen kuvasanakirja, kouluajankaisen »puu-kuu kirjan tapaan», mutta paljon laajempi. Uusi viittomakielisanakirja tulee toisaalta palvelemaan myös sanakirjana, kun viittomista näkee mitä sana tarkoittaa. Siihen pitää saada selvä luettelo ja sanojen hakemisto, että olisi helppo ja käyttökelpoinen myös kuurojen sanakirjana. Mutta esineiden, kasvien, eläinten ja erilaisten kappaleiden nimet voisi julkaista kuva-sanakirjana, ja olisi se halvempikin kuin viittomakielisanakirja. Pitäisi ainakin koulusta

Tasavallan presidentti on joulukuun 6 päivänä myöntänyt Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ensimmäisen luokan jäsenmerkin ro-
vasti Heikki Hyväriselle.

Oulun Kuurojenyhdistyksessä on aloitettu uusien viittomien oppitunnit 21.1. jatkuen joka toinen torstai klo 18. Opettajana on pastori O. Ikonen. Kaikki opinhaluiset Oulusta päin ovat tervetulleita tunneille.

poispääseville antaa mukaan em. sanakirjat, ja koulussa jo opettaa niitä käyttämään. Esim. puu sisältää jo monta erilaista sanaa kuten: juuri, runko, latva, oksa, lehti. Kaikki nämä sanat voisi sisällyttää yhteen kuvaan, vain nuolilla osoittaa sanojen kohteet.

Kouluaikainen puu-kuu sanakirja oli kyllä ankeampia kirjoja mitä olen nähnyt. Toivottavasti se ei enää ole käytössä. Sen tuhrainen ja väritön kuvitus saa lapset kammoamaan kirjaa, vaikka opetuksen kannalta kuvasanakirja-idea on ollut mitä parhain. Tutustuttuani ennen kouluun menoani kuulevien apisiin, — joissa oli mitä viehättävin värikuvitus — tuntuivat kuurojen koulun kirjat suorastaan tyrmistytäviltä. Luulin sen kuuluvan kuurojen osaan, että jostain käsittämättömästä syystä meillä piti olla sellaisia kirjoja, vaikka toden sanoakseni olisi pitänyt olla päinvastoin: se vähä hyvä, josta olisimme voineet nauttia, olisi pitänyt olla paremmin tarjottuna. Nyt on kuuroille lapsille tarjolla kuvien maailman mahdollisimman monipuolisena jo television, lehdistön, kirjallisuuden ja elokuvien tarjoamana. Koulukirjoista en tiedä.

Nykyinen kuurojen keskikouluopetuskin tarvitsisi varmaan ko. kuvasanakirjaa. Olisi helpompi oppia vieraista kieliäkin, kun olisi omalla kielellä jonkinlainen perusta. Aina ei varmaan muisteta sanan suomenkielistä nimeäkään, kun pitäisi se opetella vieraalla kielellä. — Tuli tässä mieleeni vielä, kun kuuroille on keskikoulussa opetettu myös vieraista kieliä, niin onko tapahtunut, että oppilaat hallitsevat vieraan kielen paremmin kuin suomen kielen. Esim. englanti on kirjallisesti helpompaa oppia kuin suomen kieli. Se olisi osoitus siitä, että suomen kielen taito on ollut liian heikko, joten siihen ei ole voinut perustaa kieltä oppiessa. Kuvasanakirja, ja viittomakielisanakirja olisivat jonkinlaisena korvikkeena, joihin voisi turvautua, kun haluttaisiin varma selvitys oudoille sanoille. Niistä sitten käännettäisiin sana vieraalle kielelle, niinkuin kuulevatkin tekevät, mutta kuulevilla on suomen sanavarasto hallussaan jo muuten.

Kirjoitti

Kaarina

PIENI TOIVOMUS

Kymmeniä vuosia olen ollut Kuurojen Lehden tilaaja. Erään kohdan luen erikoisen tarkasti: hyvää joulua toivottavien luettelon. Mielenkiinnolla etsin siitä tuttuja nimiä. Kun olen työskennellyt useissa kuurojenkouluissa, voin laittaa pienen merkin monen tutun nimen kohdalle. Huomaan jonkun entisen oppilaan muuttaneen toiselle paikkakunnalle, jonkun avioituneen jne. Mutta eräs asia minua harmittaa, ja siitä rohkenen tässä kirjoittaa. Se on tuo monta kertaa toistuva »perheineen». Olisi hauska tietää muidenkin kuin perheenisän nimi. Vaimon etunimestä voisi usein arvata tyttönimen. Mukava olisi myös tietää, onko lapsia ja montako.

Hyvää vuotta 1971 kaikille tutuille.

I. H—s.

AATUN TURINAA TUOMAALLE

Tässä menneenä kesänä Tuomas taisi kynsiä korvallistaan, koska Kuurojen lehden numerossa 8/70 oli seuraava ihmettelevä vuodatus. Kas näin: Sitä Tuomas vain ihmettelee, että Suomesta on ilmoittautunut yhteensä vain parikymmentä osanottajaa. (Kysymyksessä oli pohjoismainen kuurojenkongressi Örebrossa). Moni, jonka mieli teki matkalle, taisi ensin kurtistaa kukkaroonsa, josta pohja paistoi vastaan ja moni itki huokaillen koska kukkaro on tyhjä, vaan toisten itkiessä itkenyt ei Tuomas. Aatu on sitä mieltä, että huiput pitäisi taasoittaa ja täyttää kuopat. Silloin toteutuu yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus.

Mikä on silloin matkatessa jos liitto maksaa matkan. Ei kadehdi. Kyllä Tuomas on matkansa ansainnut, eikä matka varmasti ollut huvimatka Tuomaalle. Taisi se olla enemmänkin hien ja tuskien tietä, mikäli oikein arvaan Tuomaan luonteenlaadun.

Te tavalliset pulliaiset, jotka uneksitte matkasta ja joille se jäi unelmaksi, huomaisitteko lehtemme numerossa 6/70, että liitto jakoi matka-avustusta? Miksi pieni näky-mätön ilmoitus em. asiasta? Olisiko se turhaa vaatimattomuutta? Olisi ollut reilua laittaa ilmoitus pak-suihin mustiin kehyksiin ja reilun

kokoisena. (Edellä mainittuun seikkaan ei Tuomas ole syypää).

Mutta ne ehdot, ne ehdot ne vasta Aatun mielestä ihmeellisiä olivat. Aurinko paistaa niin hyvin kuin pahoille. Ei Luojamme kysy oletko sen ansainnut. Samaa käytäntöä pitäisi toteuttaa kun jaetaan avustuksia yhteisistä varoista yhteisen asian vuoksi. Aatu esittää kainon toivomuksen: kun seuraavan kerran jaetaan avustuksia, ei kysyttäisi mitä olet tehnyt, missä asemassa olet, vaan annetaan niinkuin kukin »käsilläpuhuva» anoo ja tarkoitukseen varattuja rahoja riittää (ehdotusta ei pidä ottaa aivan kirjaimellisesti). Rahat menevät kuin hohtimet kankkulan kaivoon hyödyttämättä ketään, näin moni ehdotuksesta ajattelee. Aatu uskaltaa olla toista mieltä. Voi käydä niin, että jokin avustus osuu oikealle henkilölle, avustus voi olla saajalle sysäys elämän vaikeimman läksyn oppimiseen: tunne itsesi, unhoita itsesi. Jos tuon läksyn oppinut ihminen ei ole hyödyksi kenellekään, niin kuka sitten? Sitä kysyy

A a t u.

ERAITA MIETTEITÄ YHTEISTYÖSTÄ

Yhteistyö on voimaa, mutta yhteistyössä oma etu jää auttamatta toiseksi. Siinä pahin kompastuski-vi kuurojen yhdistystyölle.

Narmala käsitteli eräässä kirjoituksessaan asiallisesti kurssikeskuksen tarpeellisuutta, jotta Suomen Kuurojen liitto voisi täyttää paremmin tehtävänsä, edistää kuurojen sopeutumista kuulevien maailmaan.

Kuitenkin näyttää, että pääosa yhdistysten lähettämistä edustajista ei käsittänyt mitään mistä oli kyse 15.11. 70 pidetyssä ylimääräisessä edustajakokouksessa.

Selvitykseksi väitteeseeni: valtaosa kuuroista ei ole lainkaan selvillä Kuurojen liiton toiminnan tarkeituksesta. Missä vika kysyy moni ehkä? Nähdäkseni siinä, että enemmistö yhdistysten lähettämistä edustajista, jotka ovat vuosien mittaan ottaneet osaa Kuurojen liiton kokouksiin, eivät ole saaneet mitään toimintaohjeita yhdistyksiltään. Edustaja siis edustaa lähinnä omaa itseään.

Liiton hallitus kyllä lähettää toimintakertomuksen toiminnastaan jäsenyhdistyksille, mutta ne nähtävästi unohtuvat vastaanottajan kätköihin. Yllä esitettyjen seikkojen takia rohkenen esittää, että Kuurojen liiton hallitus vaatisi jäsenyhdistyksiään antamaan lähettämiseen edustajille kirjalliset toimintaohjeet, jotka tarkastettaisiin valtakirjojen ohella. Ilman toimintaohjeita olevat edustajat jäisivät vaille äänioikeutta. Monissa yhdistyksissä ollaan sitä mieltä, että toiminta heillä sujuu loistavasti ilman mitään kurssikeskusta, mutta jos asiaa penkoo pintaa syvemmälle niin mitä havaitsee; kauniita päätöksiä pöytäkirjat tulvillaan, sopuisaa yhteishenkeä jne. Kuitenkin pöytäkirjoihin merkityt päätökset ovat pelkkää silmänlumetta enimmäkseen ilman mitään toteuttamisen tarkoitusta. Johtokunta tavallisesti kokoontuu märehdimään puuta ja heinää tärkeimpinä päätöksinä oman edun tavoittelu. Yhdistysten toiminnan uusille urille keskittämiseen tarvittaisiin kaikkia mahdollisia kursseja, joita liitto pystyy tulevaisuudessa järjestämään uudessa kurssikeskuksessa.

Siis kurssikeskuksen valmistuttua, ensimmäiseksi pitkä kurssi yhdistyksien johtokunnille, aiheena »asia pysyy asiana vaikka oma nahka kärventyisi hieman.»

Kerhomies mainitsee eräässä kirjoituksessaan vapaaehtoisuudesta nuorisotyön piirissä. Liiton nuorisotyötoimikunta menettelee niin vaivojaan laskematta, mutta onko kerhoissa asia samoin?

Ilman mitään panettelua voin tuoda ilmi, että eräät henkilöt, jotka on valittu luottamustoimiin, makelevat itselleen palkkioita ja päivärahoja joiden yhteissumma ko-hoaa lähes 1000 nykymarkkaan.

Eräs näkökohta nuorisotyön laajentamiseen on Narmalan mielestä kuurojen koulujen oppilaiden vetäminen mukaan kerhotyöhön. Kerhomies on siitä monesti maininnut, mutta paha kyllä, ehdotusta on mahdotonta toteuttaa niin kauan kuin koulunsa päättäneiden ja työ-sä käyvien kuurojen keskuudessa vallitsee yksimielinen henki: minä aikuinen — sinä lapsi.

Sama henki estää maaseudun yksinäisiä kuuroja nuoria ottamasta osaa yhdistystyöhön. Nuorten kes-

kuudessa vallitsee yleisesti käsitys, että kaupungeissa asuvat ovat kaikkien aloitekykyisimpiä ja maaseudulla elävät pimeydessä. Lukeudun mielelläni pimeydessä eläviin, sillä olen oppinut ymmärtämään mitä on olla yksin.

Se tosiasia, että nuorten kerhojen toiminta keskittyy pääosiltaan pisteiden metsästämiseen, on valitettavaa, sillä siinä jää maaseudun nuori syrjään. Ensiksi pois turhat ennakkoluulot niin matkat eivät estä maaseudun nuoria kuuroja ottamasta osaa yhdistystyöhön.

Aarne Kettu.

KOIRA, KUURON HYVÄ APU

Koira on ainakin kuuroille verraton apu ja toveri. Kasvatin ja hoidin kerran 14 vuoden ajan saksanpaimenkoiraa, jossa kyllä oli muitakin rotuja. Kimistä olikin paljon apua, niinpä Kimi työpaikallani tarkkaili luonani asioivia kuulevia ja jos nämä näyttivät juttelevan vain keskenään, niin Kimi parilla terävällä haukahduksella lopetti moisten salaperäisten asioiden puhumisen. Kimi oli myös tarkka maalivahti ja tapanamme oli pelata jalkapalloa melkein joka ilta.

Kimi kuoli viime syksynä 14 vuotiaana vanhuuteen ja sairauteen. Hyvä toveri ei jaksanut pitempään. Nyt minulla ja työtoverillani on kaksi uutta koiranpentua, yksivuotiaita molemmat. Ressu on ruskea pystykorvakoira ja Peni musta sekarotuinen. Peni oli varattu aikaisemmin, mutta Ressu oli hyljätty ja tuli meille sattumalta. Myöhemmin huomasimme, että Ressu on hyväluontoinen, vilkas, omaten hyvin tarkan kuulon ja samoja ominaisuuksia on Penilläkin. Pidimme molemmat koirat, koska niistä oli sekä seuraa että hyötyä. Siitä tässä pari esimerkkiä.

Olin kaverini kanssa työskennellyt pajassa ja välillä menimme päiväkahville. Ressu ja Peni kutsuttiin myös sisälle juomaan. Pari minuuttia sisällä oltuamme alkoi toinen pennuista haukkua voimakkaasti ja ryntäsi kamarin ikkunalle, toinen pennuista seurasi perässä. Kiirehdimme katsomaan mikä pennuilla oli hätänä ja huomasimme pajan olevan tulella. Riensimme

heti sammuttamaan tulta ja viisi toista minuuttia vesiämpäreiden kanssa huhkittuamme saimme liekit talttumaan. Tulipalosta oli vain pientä vahinkoa, mutta oli täysin koirien ansiota, että palo huomattiin niin aikaisessa vaiheessa. Jos meillä ei olisi ollut noin tarkkoja vartijoita, paja ja samantien lähimetsäkin olisi palanut.

Juhannusaattoja edeltävänä iltana olin kaverini kanssa työssä puoleen-yöhön. Nukkumaan mennessämme viittoilimme, että pitäisi seuraavana aamuna herätä matkan takia klo 5.30. Vasta jälkepäin muistelin Ressun katselleen meitä tarkkaavaisesti. Epäilimme heräisimmekö herätyskellon kilinään, väsyneitä kun olimme.

Aamulla heräsin siihen, että Ressu töni minua kápälillään ja herättyäni totesin kellon olevan 5.35. Aikaisemmin ei Ressu millään lailla toiminut herättäjänä eikä senkään jälkeen.

Kimi, Ressu ja Peni ovat minulle todistaneet, että koira on uskollinen toveri ja tarvittaessa tarkka korva kuuroille.

Vieno

MIELIPITEITTEN JA SANOJEN TAUSTAA

Ihmisillä on monia mielipiteitä. Mielipiteet vaihtelevat ihmisestä ja asioista riippuen.

Jonkun mielipide jostain asiasta voi paljon poiketa muiden mielipiteestä. Jonkun mielipide miellyttää toista, toisen mielipide taas toista.

Emme aina voi olla jokaisen mielipiteen kannalla ja emme myöskään aina voi ajaa samaa asiaa kuin toinen. Mutta voimme hyväksyä toisen mielipiteen asiaa oikein harkittuamme. Meillä on Kuurojen Lehdessä ollut mielipiteiden osasto ja on edelleen. On hyvä lukea tätä osastoa ja havaita kuinka mielipiteet ja kirjoitustyylit vaihtelevat. Jotkut asiansa ja vastuunsa tuntevat kirjoittajat yrittävät todella antaa jotain, mutta tuskinpa kaikki kuurot syventyvät lukemaan omaa lehteään ja paikkakuntansa lehteä ja muutakaan kirjallisuutta. Niin heiltä jää huomioimatta moni tärkeä kirjoitus tai havainto. Kuitenkin lukeminen kehittää myös luki-

TV-ssä nähtyä

KASETTITELEVISIOT

Kuurojen kannalta katsottuna ei joulun tienoon televisio-ohjelmisto ollut antoisaa, ainakaan ykkösverkon puolella. Kaikenlaisia ajanvieteohjelmia näkyi tulevan runsaasti, niiden visuaalisesta puolesta sai ehkä joku kuuro katselija jonkin verran huvia. Kaikesta päätellen ei niistä kuulevillekaan ollut kovin suurta iloa. Meidän joulurauhaamme ei päässyt häiritsemään paljon puhuttu Sirkus Pasila pilkkalauluineen, joten joskus on sentään hyötyäkin siitä, ettei kuule, mitä televisiossa sanotaan.

Otankin nyt esille erään tulevaisuuden lupauksen, kun palstatilaa jää sopivasti. Jo jonkin aikaa on lehdissä kirjoitettu uudesta tekniikan edistysaskeleesta, kasettiteleviosta, josta saattaisi tulla tärkeä apuväline kuuroille.

Käntä tallentavat nauhurithan ovat jo yleisiä. Näistä nauhureista on ollut suurta apua toiselle aistivammaisten ryhmälle, sokeille. -- Nauhurin omistaja voi joko äänittää itse nauhat (tavallisesti äänitettään radiosta) tai ostaa valmiiksi äänitettyjä nauhoja.

Nyt on kehitetty menetelmä kuvan tallentamiseksi vastaavalla tavalla nauhalle ja menetelmän käytäntöön otossa ollaan jo niin pitkällä, että Suomeenkin kasettitelevi-
siot tulevat noin vuoden kuluttua.

jaa, tiedollisesti ja kielellisesti. Moni kuuro on päässyt pitkälle pelkäämään lukemalla tarkkaavaisesti ja huomioita tehden.

Kuuron ei pitäisi ajatella: minä en osaa, en ymmärrä tuota. Näissä sanoissa ilmenee haluton ihminen, jolla ei näy elämässä olevan mitään päämäärää tai kiinnekohtaa.

Tarkkaamalla kaikkea ympärillämme me voimme kehittyä, onhan meillä silmät, jotka korvaavat puuttuvan kuulon. On vain osattava ohjata silmien tarkkaavaisuus oikeisiin pisteisiin, lehtiin ja kirjallisuuteen, elämään ympärillämme.

Keskittymällä ihminen kehittyi, niin kuuro kuin kuulevakin.

Sylvia

Kasettitelevisi-
on omistaja voi tallentaa mieleisiään televisio-ohjelmia tai ostaa valmiita kuvanauhoja ja katsella niihin tallennettuja ohjelmia televisiovastaanottimestaan. Tavallisen vastaanottimen lisäksi tarvitaan kuvakasettinauhuri, jonka välityksellä sekä kuvan tallentaminen että katselu tapahtuvat.

Aluksi kasettinauhurit ja valmiit kasetit tulevat olemaan kalliita, mutta niiden hinnat varmasti laskevat vähitellen. Esim. amerikkalaisen nauhuri tulee maksamaan aluksi 4000 mk, mutta jo parin vuoden kuluttua sen hinta on laskenut puoleen tästä. Japanilaiset nauhurit ovat huomattavasti halvempia.

Muualla maailmassahan ei ole vielä täysin selvinnyt, kuka rupeaa tuottamaan valmiita nauhoja ja millaisia ohjelmia ryhdytään nauhoittamaan. Kilpailu tulee olemaan kova. Suomessa ei ole vielä edes keskusteltu nauhojen tuotannosta. Kuvakasettien valmistus liittyy kysymykseen audio-visuaalisen materiaalin valmistuksesta yleensä, parhaillaan keskustellaan siitä, perustetaanko yleisradioon erikoinen tytäryhtiö tätä materiaalia valmistamaan vai järjestetäänkö asia muulla tavoin.

Kasettitelevi-
siot tuntuvat tarjoavan kuuroille uusia mahdollisuuksia. Teoriassa kuuro voisi ostaa tekstitettyjä, viittomakielisiä tai muuten nimenomaan kuuroja varten valmistettuja, visuaalisia ohjelmia, mm. kuuroja varten suunniteltuja kursseja. Tekniikan kannalta tämä olisi mahdollista, mutta kuvakasettinauhureiden ja kasettien ostamiseen ja valmistamiseen tarvitaan paljon varoja. Vähäisen me-
nekin vuoksi ei ruveta ilman muuta valmistamaan kuvanauhoja kuuroja varten. Mielestäni liiton olisikin tarkoin seurattava tämän asian kehittymistä ja viimeistään siinä vaiheessa, kun nauhojen tuotannossa aletaan keskustella, on kuurojen tarpeet saatettava päättävien elinten tietoon. Tässä vaiheessa en osaa arvioida, olisiko liitolla mahdollisuutta minkäänlaiseen omaan tuotantoon, siihen tarvittaisiin asiantuntijaa. -- Eräiden arvioiden mukaan ruvetaan opetusmateriaalia kuvakasettinauhureita varten tuottamaan Suomessa parin vuoden kuluttua.

Raija Nieminen

KIRJEENVAIHTAJILTA

LASTUJA HELSINGISTÄ

Helsingissä hakataan ja lastut lentelevät. Muistaako lukija tätä vanhaa arvoitusta, mikä se on? Helsingissä painetaan sanomalehtiä ja lennätetään ympäri Suomea, muistelee allepainettu arvoituksen merkitystä.

Tässä hakkaan lastuja eli kuulumisia Helsingin yhdistyksen piiristä viime vuoden tiimoilta.

Kuten moni lukija muistanee on yhdistyksemme seilannut 75 vuotta, jonka johdosta pöytä oli koreana ja kahvipannu kuumana. Siitä on enää jälellä 'elävä' muisto kaitafilmeissä, joita on jo pariin otteen katsottu. Onnistuneesta filmauksesta ansaitsee Juhani Seppänen päänsilityksen.

Yhdistyksemme huoneistossa on vuoden mittaan pidetty monet eri tilaisuudet milloin yhdistyksen ja milloin taasen alaostojen tai muun järjestön toimesta. Huoneisto on ollut ahkerassa käytössä viikon kaikki muut illat paitsi maanantaisin, jolloin vahtimestarilla on vapaapäivä. Varsinkin tiistaisin ja torstaisin siellä oli vilinää ja vilskettä. Ping-pong peli heilui salissa ja kahviossa kävi vilkas rupattelu. Tässä 'diskossa' viihtyvät nuoret ja ja vanhat katsellen televisiota ja seurustellen. Toisessa kerhohuoneessa pelattiin shakkia tiistaisin ja bridgeä torstaisin.

Huhtikuussa järjestettiin Naiskerhon toimesta keittokurssi seurakunnan kotitalouskeittolassa. Kursseille osallistui myös kaksikin maskuliinia. Nämä nykyaikaiset nuoret miehet olivat niin innostuneita, että marraskuussa pidetyille jouluruokakursseille ilmoittautuivat ensimmäisinä. Taisi heiltä nyt ruuan laitto sujua kuin tanssi.

Huhtikuun lopulla järjesti Kamerakerho tutustumiskäynnin TV-studioon. Sinne mentiin suurella joukolla. Kahdessa ryhmässä kiertettiin studion lukuisat huoneet ja areenat. Vieraillevien taiteilijoiden hienoihin huoneisiin, joita tavalli-

sesti ei näytetä, saimme kurkistaa. Kuuluttajien maskeeraushuoneessa riippuivat seinillä kaikennäköiset peruukit, joilla Tv-katselijoita hämätään. Nyt kun me olohuoneissamme istumme katsellen Tv:ta tiedämme millaisissa oloissa Tv-ihmiset työskentelevät ja millaiset ovat kuuluttajien ja uutisten lukijoiden lukaalien taustat. Mielenkiintoinen oli koko studio siellä Pasilan Kesäkadulla. Tulkkeina olivat nti Rea Stadium ja hallintoneuvos R. Savisaari.

Syyskuun 26—27 pnä järjesti Ampumaseura laivaretken Tallinnaan. Tälle reissulle lähti kolmisenkymmentä Hesän kuuroa allepainetun jäädessä rannalle. Tallinnan satamassa oli kuulema vastassa sikäläisiä kohtalotovereita oikein kukakimppujen kanssa. Ohjelmaakin järjestivät meikäläisille kulttuuritalossaan. Tanhut ja näytelmät olivat korkeatasoisia kertoivat Tallinnan kävijät. Kannattaahan pistäytyä veljesmaan kuurojen kulttuurierintoja katsomassa.

Samaan aikaan eli 27 päivänä syyskuuta pidettiin yhdistyksellämme sen alaostojen väliset tietokilpailut Vaasan yhdistyksen lahjoittamasta HKY:n 75-vuotispäivän pokaalista. Kilpailu oli jännittävä Naiskerhon ja Kamerakerhon ollessa tasaväkisiä varsinaisten kysymysten lopussa. Neljän varakysymyksen jälkeen sai Kamerakerho ensimmäisen kiinnityksen kierto-pokaaliin. Kilpailun juontajana toimi Totti alias Torsten Rikström.

Lokakuun lopulla oli Balderin juhlasalissa suuri Show HKY:n toimeenpanemana omakotirahaston kartuttamiseksi. Ohjelma oli kaiken sorttinen, oli näytelmiä erinimisinä, yleisökilpailuja, hupaisia tanssiesityksiä mm. 'Kolmen vanhan pilan kosimaan lähtö'. Lopussa nuorisoi sai panna jalalla ko-reasti tanssilattialla.

Hengellisiäkin illanviettoja on vuoden aikana pidetty useaan otteeseen mm. perinteelliset Adventti-juhlat ensimmäisenä adventtisu-
nantaina marraskuussa Suvilahden kappelissa. Yleisöä oli runsaasti molempina päivinä. Nehän ovat Helsingin kuurojen suosittuja tilaisuuksia. Viimeisen päivän ohjelman lopussa oli haikea tunnelma, jolloin rovasti ja rouva Paunulle ojennettiin läksiäislahjana taiteilija Annikki Honkasaaren keramiikkaa

PIRKON PALSTA

Aikaisemmin tällä palstalla olen käsitellyt kodin ilmapiiriä. On olemassa toinenkin ilmapiiri, joka tavalla tai toisella vaikuttaa melkein jokaisen kuuron elinympäristöön. Ja se on oma yhdistys ja sen luoma ilmapiiri.

Selviönä lienee jokaiselle jäsenelle, että yhdistyksen tarkoituksena on toimia yhdyssiteenä kuurojen keskuudessa yrittämällä vetää kaikki kuurot yhdistyksen piiriin mukaan toimintaan tai muuten vain, miten kukin haluaa. Nyt, hyvä lukija, kysyn sinulta, minkälainen on yhdistyksen ilmapiiri, onko se mielestäsi kylmä vai lämmin? Voitko empimättä sanoa, että se on lämmin ja tunnet viihtyväsi siellä?

Matkatessasi yhdistyksesi järjestämiin tilaisuuksiin, voitko ajatella näin: on KIVA mennä sinne ja tavata kohtalotovereita ja tietää, että »siellä on aina ystävää». Jos näin voit ajatella, tietänet, että yhdistyksesi ilmapiiri on lämmin ja pystyy tarjoamaan sinulle sen mitä tarvitsetkin.

Mutta. Voi olla niinkin, että mieli harmistuneena, olosuhteiden pakosta toimihenkilönä tai emäntänä matkaat yhdistykseesi. Käyt siis siellä pakon alaisena, tuntematta viihtyväsi siellä, saamatta kontaktia kohtalotovereihisi. Lähdet sieltä pois yhtä tyhjänä kuin tulitkin. Missä on silloin vika? Se voi olla sinus-

kynttilöineen kiitollisuuden osoituksena Helsingin kuuroilta. Tippa tuli monen silmään rovestin ja ruustinnan jättäessä seurakuntansa palveltuaan 30 vuotta uskollisesti. Sydämeistämme toivomme rovestille ja ruustinnalle leppoisia ja siunausrikkaita eläkevuosia.

Perhejuhlaa vietettiin joulun merkeissä Munkkivuoren nuorisotalolla 13 pnä jouluk. Jäsenet tenavineen olivat joukolla juhlassa. Ohjelmas-
ta huolehtivat kuulevat nuoret Anja konsulentin ja sisar Hilkan johdolla. Ohjelman kuuluttajana toimi Totti tunnetulla taidollaan. Musiikista huolehti Maisa-rouva, rovasti Paunun tytär. Ohjelman lopussa oli onkimista ja limsan tarjoilua lapsille.

Ar

sa itsessäsikin, mutta myös jossa-
kin muussakin. On varmasti monia kuuroja, jotka ovat jäsenenä yhdistyksessä, mutta tuntevat silti olevansa ulkopuolella kaiken. Miten on? Mietitäänpä yhdessä näitä syntyjä syviä. Yhdistyksessäsi joudut tekemisiin erilaisten henkilöiden kanssa. Erimielisyydet johtuvat aina siitä, ettei pääse yhteisymmärrykseen toisen henkilön kanssa. Jokaisen ihmisen ympäristössä on ihmisiä, joita ei kenties voi sietää, mutta joiden kanssa on pakko tulla toimeen. Näinhän on kuulevienkin maailmassa. Moni kuuro luopuu yhdistyksensä jäsenyydestä, siirtyy toiseen yhdistykseen tai lopettaa yhteydenpidon muihin kuuroihin. Silloin on edessä yksinäisyys, ja sen seuraukset voivat olla tuhoisat. Vain harva ihminen löytää yksinäisyydestä elämänuskonsa. Useampi jää ilman.

Yhdistyksen ilmapiiriä eivät luo yksinomaan sen toimihenkilöt vaan kaikki jäsenet yhteisesti. Jokainen siis pohtikoon omalla kohdallaan onko ITSE tehnyt voitavansa suotuisan ilmapiirin luomiseksi yhdistykseensä. Onko hän valmis koh-telemaan toisia jäseniä kuten toivoo ja vaatii itseään kohdeltavan.

Yhdistyksessä, jossa on lämminhenkinen yhteenkuuluvaisuuden tunne, ei tunneta kastieroja. Siellä ovat kaikki jäsenet tasavertaisia keskenään. Sellaiset jäsenetkin, jotka eivät ole mukana muuta kuin jäseninä, heidätkin on saatava tuntemaan tarpeellisuutensa yhdistykselle.

Moneissa yhdistyksissä tekevät toimihenkilöt suuriakin työpanoksia yhdistyksensä hyväksi, omia vaivojaan laskematta, moni on joutunut toteamaan »tee työtäsi vaan, älä kiitosta vartu».

On jäseniä, jotka eivät tee yhdistyksen hyväksi muuta kuin arvostelevat toisen tekoja, mikään ei ole hyvin tehty. Miksi eivät itse tee? Vastaus on: eivät pysty. Sanovat, että kissa kiitoksella elää, millä sitten kuuro? Haukunnallako?

Monesta työmyyrästä tuntuisi varmasti mukavalle saada joskus tunnustustakin. Kannustaisihan se eteenpäin ja yhdistyshän siitä hyötyy.

Tässähän sitä tulikin tarinaa jo palstani täydeltä. Niille, jotka mahdollisesti luulevat että Pirkko puhuu vain oman yhdistyksensä ilmapii-
riästä — haluan sanoa, että tämä

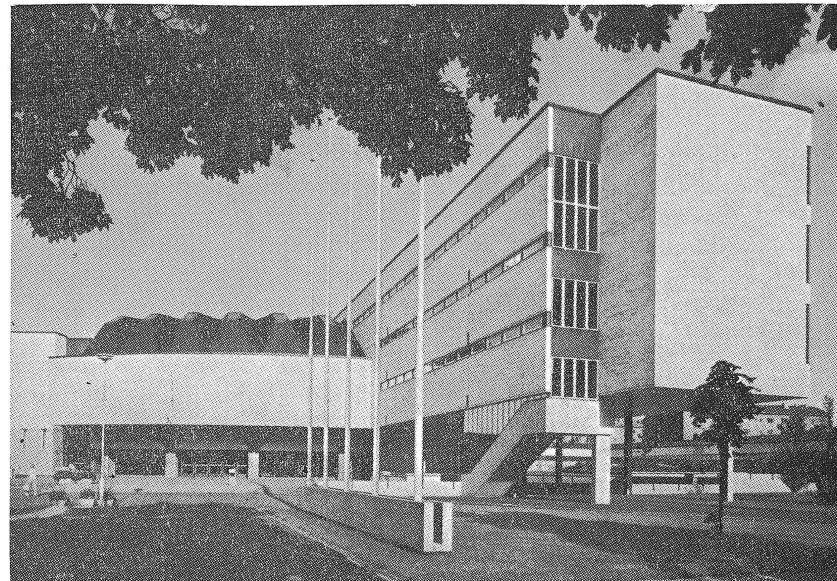

KERHOMIEHEN KUULUMISIA

Vuoden 1970 kerhojenkeskeisen toimintakilpailun viimeinen kuu-kausi ei tuonut suurempia muutoksia. Tahti monissa kerhoissa oli jatkonut vilkkaana. Lopulliset tulokset julkaistaan vasta maaliskuun numerossa tarkistuslaskennan jälkeen, jolloin voi vielä tulla muutoksia tuloksiin monen kerhon osalta.

Vuoden 1971 näkymät nuorisotyöskentällä osoittavat jatkuvia vilkastumisen merkkejä. Vuoden ensimmäisen matkan tuloin tehneeksi Kainuuseen, siellä on kuurojen yhdistystoiminta alkanut orastaa uutta kasvua. Vuosikokous ja informaatiotilaisuus kokosi kansaa selkosten takaa ja saattoi nähdä mitä yhdistystoiminta merkitsee yksinäiselle kuuralle. Kainuun yhdistyksen johtoon tuli aika nuorta voimaa. Puheenjohtajaksi valitsivat vilkkaan 22 kesäisen Vesa Nurmen ja muukin johtokunta oli iältään yhtä nuorta. Intoa ja puhtia heillä näyttää olevan. Toivovat toiminnalleen uusia tuulia, mutta ennen kaikkea tiivistä yhteistyötä Suomen Kuurojen Liiton toimiston kanssa. Kainuun yhdistyksen jäsenistö koostuu aika laajalla säteellä asuvista, kuten Rovaniemelläkin. Sellaiset puitteet rajoittavat yhdistyksen toimintaa. Lisäksi yhdistyksen johto joutuu ratkomaan taloudelliset kysymykset toisin kuin kaupunkiyhdistykset. Ainoat keinot tulojen hankkimiseksi ovat juhlat ja avustukset, jotka eivät määrältään ole suuria ja joilla ei paljontaan voi tukea virkistystoimintaa. Liitolta saatava taloudellinen apu voisi jossain määrin olla avuksi. — Pienoinen yllätys oli todeta nuorten kuurojen opiskelleen paikallisessa työväenopistossa aineina konekirjoitus, posliinimaalaus ja liikunta. Tässä tuli mainituksi työväenopisto, jonka toimintaa rehtori Peräoja havainnollisesti selosti. Kainuun työnvälitystoimiston edustaja vastasi kuurojen tekemiin kysymyksiin työoloista Kainuussa. Vastauksissa ilmeni ettei kuuroja ole syrjitty ja työolot ovat vaikeahkot. Tiivistettynä matkan vaikutelmat olivat mieltä rohkaisevia nuoren polven astuttua yhdistyksen johtoon. Uudella johdolla on ensikoitos hiihto- ja virkistyspäivien järjestelyissä Vuokatin urheiluopistossa. Lykkyä tykö.

Pirkko

Kilpailupaikka Sampola, Sammonkatu 2.

VIII Nuorten kulttuuripäivät Tampereella 29–31. 5. 1971

LAJIT

Henkilökohtaiset esitykset:

Runonlausunta M-, A- ja B-luokat
Kerronta
Visuaalinen kerronta
Puhekilpailu
Esitelmäkilpailu
Huumorikilpailu
Pantomimikilpailu
Kirjoituskilpailu

Joukkue-esitykset:

Kuorolausunta
Kansantänhu
Pantomimi
Näytelmä
Tietokilpailu

Kuvaamataiteet:

Piirustus
Vesivärimaalaus
Muut taideharrastustyöt
Valokuvaus
Kaitafilmaus

Vaasan Kuurojen Nuorten Kerhon talvileiri pidetään Österhankmon leirikeskuksessa helmikuun 20–21 päivänä. Leirikeskukseen on Vaasasta 30 km. Esko Sankiniemi tulee leirille. Leirimaksu on n. 10–15 mk. Ilmoittautumiset kerhon nimellä os.: Käsityöläiskatu 6, P a l o s a a r i.

hajan tärkein tapahtuma on Lapin hiihtopäivät Kittilän Aakenustunturin maastossa pääsiäispyhinä.

Kulttuuripäivät ovat edessäpäin ja tiiviit harjoitukset kerhoissa ovat meneillä. Turistien on syytä varata majoitus Tampereella kulttuuripäivien ajaksi hyvissä ajoin, ettei joudu olemaan ulkosalla.

Kerhomies

KAMERAPALSTA

Helsingin yhdistyksen Kamerakerho järjestää valokuva- ja kaitafilmauskilpailut maaliskuun 27 päivänä klo 19 HKY:n huoneistossa.

Sarjat:

Kaitafilmit 8 mm, esitysaika 3–8 min.

Valokuvat, musta-valkoiset, koko vapaa, mutta mieluummin 18×24 sm.

Ilmoittautumiset maaliskuun 22 päivään mennessä os.: Kamerakerho, Liisankatu 27 A 8, Helsinki 17.

Helsingin nuoria kuuroja, jotka aikovat osallistua kulttuuripäivien valokuva- ja kaitafilmauskilpailuihin, pyydetään osallistumaan tähän kamerakerhon kilpailuun 27.3. Ilmoittautumisaika kulttuuripäiville päättyy 31.3.

Nuoret ja vanhat ympäri Suomea, osallistukaa Kamerakerhon kilpailuun.

KILPAILUKUTSU

Kööpenhaminan Kuurojen kamerakerho järjestää pohjoismaiset valokuva-, dia- ja kaitafilmauskilpailut syksyllä 1971. Tarkempi ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

Sarjat:

- Valokuvat.** Aihe vapaa, koko vähintään 23x38 cm. Kuvat on liimattava tukikartonkiin. Kukin kilpailija saa lähettää korkeintaan 4 kuvaa.
- Väridiat.** Aihe vapaa, koko 24x36 mm, tai 6x6 cm, korkeintaan 3 kuvaa kilpailijaa kohti.
- Kaitafilmit:**
 - a) matka-, luonto- ja dokumenttifilmit, esitysaika 10–12 min.
 - b) esitysfilmit, aihe vapaa, esitysaika korkeintaan 30 min.
 - c) ryhmäfilmit, esitysfilmit, jotka on tehty ryhmätyönä (vähintään 3 hengen ryhmä).

Esitysfilmeissä on arvostelutuomareita ajatellen käytettävä mieluummin pantomiimia, ei varsinaista viittomakieltä.

Osanottomaksu jokaisessa kilpailulajissa 10 Tkr.

Ryhmäfilmien sarjassa kilpailaan järjestäjien lahjoittamasta kiertopokaalista.

Ystävällisin terveisin

Döves Camera Club Köpenhamn.

SHAKKIA

KILPAILUKUTSU

Vaasan Kuurojen Yhdistyksen shakkikerho järjestää Pohjanmaan kuurojen shakkimestaruuskilpailut helmikuun 13–14 päivinä Kuurojen talossa Käsityöläiskatu 6, Palosaari, alkaen lauantaina klo 10. Kilpailuun on hyväksytty seuraavat pelaajat:

M-sarja. Alf Bjong, Pauli Lindberg, Simo Vuorimies, Esko Homi ja Risto Koivula.

A-luokka. Paavo Jokinen, Paul Ahlskog, Ole Sandström, Olavi Nuolikoski ja Teuvo Taimisto.

Uudet pelaajat voivat ilmoittautua 8.2. mennessä Simo Vuorimiehelle, os.: Salmikatu 15, P a l o s a a r i.

Lauantaina 13.2. klo 19 järjestetään illanvietto hausalla ohjelmalla. Sunnuntaina iltapäivällä suoritetaan palkintojenjako.

Tervetuloa Vaasaan.

MOOTTORIPALSTA

Uudenmaan Kuurojen Moottori-kerho r.y. Moottori-iltama helmikuun 13 päivänä klo 19 HKY:n huoneistossa. Ohjelmassa filmiesitys, makkaragrilli, olutta, arvontaa, moottoriesitelmä, tietokilpailu ja tanssia.

Kansalliset jäärata-ajot sunnuntaina 14.1. klo 13 Soukassa HKY:n kesäkodin rannassa n. 1 km:n pituisella jääradalla. Osanotto on maksullinen. Ilmoittautumiset henkilökohtaisesti sihteeri Risto Metsämälle kilpailupaikalla klo 11 mennessä.

Toiset kansalliset jäärata-ajot ajetaan sunnuntaina 28.2. klo 13 Soukassa. Osanotto on maksullinen. Ilmoittautuminen samoin kuin edellä.

Alustavien tietojen mukaan ruotsalaisten ajajien pitäisi osallistua edellämäinnittuihin jäärata-ajoihin, mutta lopullinen vahvistus on tätä ilmoitusta kirjoitettaessa saamatta. Jäärata-ajoista kiinnostuneet voivat

URHEILUA

HIIHTOKATSASTUKSET MIKKELISSÄ

Mikkelin Kuurot Urheilijat järjesti tammikuun 10 päivänä Mikkelin Riuttalassa kansalliset hiihtokilpailut, jotka olivat samalla katsastukset Adelbodenin talvimaailman kisoihin. Katsastukset olivat tavaltaan tarpeettomat, sillä kisoja silmälläpitäen muodostettuun hiihtovalmennettavien ryhmään oli nimetty kaikki parhaat hiihtäjämme, joista Pauli Savolainen sitten jäi syrjään. Katsastuskilpailuun oli saapunut valmennettavien ulkopuolelta kaksi hiihtäjää, joilla todellakaan ei ollut mahdollisuuksia kiilata valmennuksessa olleiden edelle.

Kilpailu hiihdettiin vesisateessa ja nollakelillä. Voiteluvaikeuksia esiintyi ja aivan täyttää kuvaa hiihtäjien kunnosta ei saatu. Timo Karvonen oli täysin omaa luokkaansa jättäen Kauko Hökkää viitisen minuuttia. Lipsuivatko Hökän suukset? Kari Saarikoski jäi Hökästä neljättä minuuttia. Tämä kolmikko oli varma kisoihin jo ennen kilpailua, neljännestä matkalipusta kiistelivät Arvi Hänninen ja Eino Kolu. Nel-

VAASA KUTSUU

Vaasan Wellas järjestää SKUL:n hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä 6.3. klo 19 illanvieron Kuurojen talossa Käsityöläiskatu 6.

Tervetuloa kisoihin ja juhlaan kautta maan.

tiedustella KA:n tai moottorikerhon jäseniltä ruotsalaisajajien tuloa.

Marraskuun 22 p:nä pidetyssä kerhon vuosikokouksessa valittiin kerhon puheenjohtajaksi Veikko Sundell, varapuheenjohtajaksi Voitto Leppänen, sihteeriksi Risto Metsämäki, rahastonhoitajaksi Risto Väisänen ja jäsenkirjuriksi Markku Aro. Varajäseniksi valittiin Eero Honkavaara ja Lauri Kannisto. Kilpailutoimikuntaan valittiin Risto Metsämäki, Risto Väisänen ja Lauri Kannisto, varalle Tor Kullberg. — Uudenmaan läänissä asuvat kuurot ovat tervetulleita kerhon jäseniksi.

jäs hiihtäjä oli välttämätön vain viestinhiihdon varamiehenä. Hänni-
sen onnistui jättää sairaana ollut-
ta Koluä yli minuutin ja sillä siisti.

Naisten sarjassa tapahtui varsi-
nainen yllätys Kulmalan hävitessä
ensimmäistä kertaa vuosikausiin.
Seuratoveri Anja-Riitta Liimatainen
pisteli Kulmalan edelle. Kulmala
valitteli lipsuvia suksiaan, no Adel-
bodenissa nähdään kuka on kuka.
Liisa Särkijärvin oli mukana hiih-
tään yllättävän hyvin, mutta koska
varmuutta naisten viestinhiihdon
sisältymisestä kisojen ohjelmaan ei
ollut, niin hänet jätettiin rannalle.

Hiihtojoukkueen kokoonpanoksi
muodostui siis: Karvonen, Hökkä,
Saarikoski, Hänninen, Kulmala ja
Liimatainen. Valmentajana lähti
mukaan Heikki Ripatti Anttolasta,
SHL:n kärkipään hiihtäjä, joka
loukkaantumisen vuoksi on joutu-
nut olemaan syrjässä kilpaladulta
alkutalven.

Hiihtomme on edelleen liian ka-
pealla pohjalla, se todettiin taas.
Toivottavasti mestaruuskilpailujen
ohjelmaan lisätyt poikien ja tyttö-
jen sarjat tuovat uusia kykyjä
esiin, nuoria lupauksia, jotka myös
on saatettava jatkuvan valmennuk-
sen ja tarkkailun piiriin. Niinhän
se taso laajenee.

Muuten — onko muistettu tehdä
vähän enemmän. Urheilijat harjoit-
uksissa, toimihenkilöt tehtävissään:
aina voi tehdä vähän enemmän.

Tulokset: 20 km 1) Timo Karvo-
nen 1.19,24, 2) Kauko Hökkä Ryhti
1.24,28, 3) Kari Saarikoski Wellas
1.28,15, 4) Arvi Hänninen Hero
1.31,14, 5) Eino Kolu Jalo 1.32,35.

10 km alle 18 v: 1) Kauko Pek-
kala Ryhti 45,30.

5 km, naiset: 1) Anja-Riitta Li-
matainen Jalo 28,24, 2) Marja Kul-
mala Jalo 29,52, 3) Liisa Särkijärvi
Hero 31,18.

J. N.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset sisähyppykilpailut jär-
jestetään maaliskuun 13 päivänä klo
12 Haukkalan kuurojenkoulussa.

Sarjat: Yleinen, yli 35 v., alle
21 v., 16 v. ja 14 v.

Ilmoittautumiset 8.3.71 mennessä
Seppo Laukkaselle, os. Kangasvuo-
rentie 1 B 17, Jyväskylä.

Urheiluterveisin

Jyväskylän Jalo r.y.

KILPAILUKUTSU

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut
järjestetään maaliskuun 6—7 päivi-
nä Vaasassa Öjbergin hiihtomajalla.
Opastus kilpailupaikalle Kuurojen
talolta 6.3. klo 11.

Kilpailuohjelma:

Lauantaina klo 13 yleinen ja ikä-
miesten yli 35 v. 15 km, poikien sar-
jat: 20 v. 15 km, 18 v. 10 km, 16 v.
5 km.

15 km:n joukkuehiihto, jossa huo-
mioidaan kunkin seuran kolmen
parhaan hiihtäjän ajat sarjasta riip-
pumatta.

Sunnuntaina klo 12 yl. 30 km, nais-
ten 5 km, tyttöjen alle 18 v. 5 km ja
alle 16 v. 4—5 km. Nuorten alle 21
v. 3×10 km viesti.

Nuorten viestissä seurat kilpaile-
vat Toppilan muistopokaalista.

Ilmoittautumiset on lähetettävä
27.2. mennessä os.: Vaasan Wellas,
Käsityöläiskatu 6, Palosaari.

Hiihtoterveisin

Vaasan Wellas r.y.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset viestinhiihtokilpailut
järjestetään helmikuun 20 päivänä
klo 13 Kaupin hiihtomajan maas-
tossa.

Osuudet: naisten 3 km + nuorten
10 km + ikämiesten 5 km + ylei-
nen 10 km.

Ilmoittautumiset on lähetettävä
15.2. mennessä Jorma Vallille os.:
Aaltosenkatu 31 C 22, 33500 Tam-
pere 50.

Hiihtoterveisin

Tampereen Kuurot Urheilijat ry.

KILPAILUKUTSU

Jyväskylän Jalo r.y. järjestää kan-
salliset hiihtokilpailut helmikuun
13 päivänä klo 13 Haukkalassa kuu-
rojenkoulun maastossa.

Sarjat: yleinen 15 km; ikäm. 35-v.
10 km; pojat alle 20 v. 10 km; 16 v.
5 km ja 14 v. 3 km; naisten 5 km;
tytöt alle 16 v. 3 km.

Ilmoittautumiset 8.2. 71 mennessä
Seppo Laukkaselle, os. Kangasvuo-
rentie 1 B 17 Jyväskylä.

Hiihtoterveisin

Jyväskylän Jalo r.y.

Parhaat yleisurheilu- tulokset 1970

100 m.

1. Vesa Hannu Wellas .. (SE)	11,1
2. Eero Saarikoski Wellas	11,6
3. Aimo Hiekkänen Valpas ..	11,8
4. Tapio Laine Jalo	11,9
5. Seppo Ylivaari Wellas	12,0
6. Kalevi Alajoki Valpas	12,0

200 m.

1. Vesa Hannu Wellas	23,1
2. Eero Saarikoski Wellas ..	23,9
3. Tapio Laine Jalo	24,0
4. Aimo Hiekkänen Valpas ..	24,7
5. Kalevi Alajoki Valpas	25,1
6. Markku Ventelä Wellas ..	25,2

400 m.

1. Markku Ventelä Wellas ..	53,0
2. Timo Karvonen Kunto	53,5
3. Aimo Hiekkänen Valpas ..	53,9
4. Eero Saarikoski Wellas ..	54,3
5. Olli Lehti Hero	55,3
6. Seppo Ylivaari Wellas	55,3

800 m.

1. Timo Karvonen Kunto ..	1.59,0
2. Markku Ventelä Wellas ..	2.01,8
3. Kauko Pekkala Ryhti	2.07,2
4. Aimo Hiekkänen Valpas ..	2.07,4
5. Olli Lehti Hero	2.08,6
6. Kari Saarikoski Wellas ..	2.10,8

1000 m.

1. Timo Karvonen Kunto ..	2.37,2
2. Markku Ventelä Wellas ..	2.42,7
3. Kauko Pekkala Ryhti	2.43,2
4. Kari Saarikoski Wellas ..	2.45,8
5. Aimo Hiekkänen Valpas ..	2.50,8
6. Pertti Hänninen Valpas ..	3.01,9

1500 m.

1. Timo Karvonen Kunto ..	4.00,9
2. Kari Saarikoski Wellas ..	4.18,4
3. Olli Lehti Hero	4.20,0
4. Pauli Savolainen Jalo ..	4.25,6
5. Eino Kolu Jalo	4.30,3
6. Eero Saarikoski Wellas ..	4.31,4

3000 m.

1. Timo Karvonen Kunto ..	8.55,0
2. Pauli Savolainen Jalo ..	9.18,2
3. Kari Saarikoski Wellas ..	9.27,2
4. Risto Saastamoinen	
Valpas	9.46,0
5. Olli Lehti Hero	10.01,4
6. Pertti Ihmäki Wellas ..	10.04,2

5000 m.

1. Timo Karvonen Kunto ..	15.29,0
2. Pauli Savolainen Jalo ..	15.48,6
3. Kari Saarikoski Wellas ..	16.23,0
4. Risto Saastamoinen	
Valpas	16.55,0
5. Tuure Vallenius Valpas ..	17.42,8
6. Ilkka Laitinen Kunto ..	18.22,0

Pituushyppy

1. Vesa Hannu Wellas	703
2. Eero Saarikoski Wellas	672
3. Tapio Laine Jalo	652
4. Ake Nabb Wellas	611
5. Simo Kujala Valpas	604
6. Kalevi Alajoki Valpas	589

Pohjoismainen yleisurheilusarja 1970

1. Suomi

14.812

Juoksut

Timo Karvonen	1500	4.00,9	809
Vesa Hannu	100	11,1	780
Timo Karvonen	3000	8.55,0	778
Timo Karvonen	5000	15.29,0	778
Pauli Savolainen	5000	15.48,6	738
Markku Ventelä	800	2.01,8	717
Pauli Savolainen	3000	9.18,2	694
Markku Ventelä	400	53,0	679

Hypyt

Eero Saarikoski	3-loikka	15.14	894
Vesa Hannu	pituus	7.03	826
Eero Saarikoski	pituus	6.72	761
Vesa Hannu	3-loikka	13.73	752
Tapio Laine	pituus	6.52	719
Kalevi Alajoki	3-loikka	13.28	705

Heitot

Rauno Rantanen	kuula	14.64	767
Eero Saarikoski	keihäs	57.56	731
Olavi Kaisanlahti	kuula	13.28	683
Ossi Ottela	moukari	40.92	670
Matti Pirttilä	kuula	13.03	667
Simo Kujala	keihäs	52.32	664

2. Norja

13.630

Juoksut

Björn Myran	5000	15.13,0	811
Reidar Brenden	3000	8.55,0	788
Reidar Brenden	1500	4.10,3	733
Björn Myran	1500	4.11,0	727
Reidar Brenden	5000	15.59,6	716
Kjell Olsen	800	2.03,2	694
Kjell Olsen	1500	4.21,0	652
Tore Christiansen	800	2.07,3	630

Hypyt

Walter Pedersen	3-loikka	12.88	663
Bjarne Gunnerud	korkeus	1.78	662
Tore Christiansen	3-loikka	12.78	653
Gunnar Kvitvaer	pituus	6.15	637
Johnny Olsen	pituus	6.05	615
Gunnar Kvitvaer	korkeus	1.65	540

Heitot

Olaf Garberg	moukari	53.60	852
Olaf Garberg	kiekko	39.16	669
Olaf Garberg	kuula	12.79	651
Johnny Olsen	kiekko	35.36	591
Johnny Olsen	keihäs	46.17	580
Kåre Johansen	keihäs	45.16	566

3-loikka

1. Eero Saarikoski Wellas	
(SE) 15,14	
2. Vesa Hannu Wellas	13,73
3. Kalevi Alajoki Valpas	13,11
4. Antti Hiekkänen Valpas ..	12,93
5. Ake Uusimäki Wellas	12,11
6. Ake Nabb Wellas	12,07

Korkeus

1. Eero Saarikoski Wellas	179
2. Matti Pirttilä Valpas	167
3. Antti Hiekkänen Valpas	167
4. Markku Lattu MKU	165
5. Raimo Siiskonen Jalo	160
Aki Sironen Valpas	160
Kalevi Alajoki Valpas	160

Seiväs

1. Eero Saarikoski Wellas	350
2. Paavo Jussila Jalo	300
3. Jorma Tarvonen Wellas	300
4. Kalervo Kammonen Valpas	240

Kuula

1. Rauno Rantanen TKU (SE)	14,64
2. Olavi Kaisanlahti Valpas	13,28
3. Matti Pirttilä Valpas	13,03
4. Ossi Ottela Häli	13,00
5. Raimo Siiskonen Jalo	12,23
6. Simo Kujala Valpas	11,58

Keihäs

1. Eero Saarikoski Wellas	
(SE) 57,66	
2. Simo Kujala Valpas	51,18
3. Keijo Jokikokko Valpas ..	50,72

3. Ruotsi

12.257

Juoksut

J.-E. Sivervall	400	52,1	716
J.-E. Sivervall	200	23,4	700
J.-E. Sivervall	800	2.07,6	625
Ove Zakrisson	100	11,8	622
Axel Skough	800	2.08,4	613
Gert Ove Svensson	400	55,2	596
Christer Englund	200	24,8	573
Gert Ove Svensson	100	12,1	560

Hypyt

Ove Zakrisson	pituus	6.24	657
Ove Zakrisson	3-loikka	12.65	639
Lennart Jönsson	korkeus	1.70	588
Tommy Hultberg	3-loikka	11.79	544
Tommy Hultberg	korkeus	1.65	540
Axel Skough	korkeus	1.65	540

Heitot

Bo-Göran Henriksson .	kuula	14.27	744
Bo-Göran Henriksson .	kiekko	37.95	644
Anders Nordell	kiekko	36.51	615
Anders Nordell	kuula	11.70	579
Rolf Nilsson	keihäs	46.75	588
Rolf Hansson	keihäs	45.70	574

4. Tanska

11.581

Juoksut

Klaus Pedersen	400	52,3	707
Klaus Pedersen	400	aitaj. 60,4	689
Klaus Pedersen	200	23,8	662
Henrik Winther	800	2.07,8	622
Henrik Winther	1500	4.25,5	620
Freddie Hedegaard ..	400	56,1	567
Henrik Winther	400	aitaj. 1.05,8	558
Teddy Pedersen	1500	4.38,7	532

Hypyt

Ole Artmann	pituus	5.94	591
Sten Fischer	korkeus	1.70	588
Ole Fastrup	pituus	5.86	573
Erling Pedersen	korkeus	1.65	540
Ole Fastrup	korkeus	1.65	540
Ole Fastrup	3-loikka	11.09	466

Heitot

Ole Artmann	kiekko	36.64	618
Henning Sörensen	kiekko	35.33	590
Erling Pedersen	keihäs	44.43	556
Ole Artmann	keihäs	44.39	555
Mads Kristensen	kuula	10.78	517
Henning Sörensen	kuula	10.48	495

4. Hannu Siltanen TKU

50,32

5. Vesa Hannu Wellas	48,68
6. Jari Kuusinen Valpas	48,00

Kiekko

1. Raimo Siiskonen Jalo	36,55
2. Matti Pirttilä Valpas	34,42
3. Ossi Ottela Häli	34,26
4. O. Kaisanlahti Valpas	33,68
5. Rauno Rantanen TKU ..	33,60
6. Into Mäkinen Valpas	31,18

Moukari

1. Ossi Ottela Häli	40,92
2. Rauno Rantanen TKU	28,48
3. Simo Kujala Valpas	26,04

3000 m. estej.

1. Timo Karvonen Kunto ..	9.47,4
---------------------------	--------

Timo Karvonen Adelbodenin hihtokuningas

Neuvostoliitto rynnisti Abelbodenin talvimaailmankisoissa joukkueella, joka oli 5 kk. ennen kisoja ollut yhtämittaa valmennusleirillä. Suomi joutui miltei pelkästään yksinään vastaamaan pohjoismaisesta hiihtomaineesta idän haasteeseen ja nuori joukkueemme, keski-ikä 22 v. iski kiiloja idän rintamaan. Timo Karvonen kohosi kisojen parhaaksi hiihtäjäksi voittamalla 22,5 km, sijoittumalla 12,5 km:llä hopealle ja hiihtämällä viestiosuutensa nopeimmin. Kilpailut jouduttiin lumen puutteen vuoksi pitämään 2.000 metrin korkeudella ja matkoja oli tämän vuoksi pakko lyhentää.

Tulokset: 12,5 km: 1) Bubnov N1 55.02,9, 2) Karvonen 55.40,8, 3) Koviazin N1 57.10,9, 4) Hökkä Suomi 57.35,4, 5) Brenden Norja 58.05,5, 6) Siamtonov N1 58.35,4, 7) Saarikoski 59.29,7, 8) Karlson Norja 1.00,03.

22,5 km: 1) Karvonen 1.24.14,5, 2) Bubnov 1.25.23,9, 3) Koviazin 1.27.29,8, 4) Siamtonov 1.29.58,2, 5) Karlson 1.32.29,8, 6) Hökkä 1.32.46,4.

Viesti: 1) Neuvostoliitto 1.24,47, 2) Suomi 1.26.13,9, 3) Norja 1.26.32,0, 4) Ruotsi 1.30,55.

Naiset: 1) Nøstovik Norja 25.00,7, 2) Grigorieva N1 26.37,3, 3) Holberg Norja 27.30,0, 4) Kulmala 28.41,7, 9) Liimatainen 33.27,5.

MUUTOS KILPAILU- KALENTERIIN

SKUL:n pöytätennistestaruuskilpailut on siirretty pidettäväksi maaliskuun 27—28 päivinä. Kilpailut, jotka ovat samalla katsastukset EM-kilpailuihin Brysseliin, pidetään Vaasassa Wellaksen vastatessa järjestelyistä.

SEURATOIMINTAA

Tampereen Kuurot Urheilijat ry. Ohjelmallinen illanvietto helmikuun 20 päivänä klo 19 Kuurojen yhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B 2.

Jyväskylän Jalo r.y. Illanvietto kansallisten hiihtojen päätteeksi 13.2. klo 19 Puutarhakatu 10 B. Kaukaa ja läheltä ovat tervetulleita.

Jyväskylän Jalo r.y. Illanvietto sisähiihtokilpailujen jälkeen 13.3.71 klo 19 Puutarhakatu kymmenessä. Ohjelmassa mm. filmiesitys.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 2 1971

Är det rätt

Dövhemmet Avik är den enda specialvårdanstalten i vårt land där döva vårdtagare har möjlighet kommunicera med personalen och sina gelikar. För den sakens skull uppstod hemmet för 60 år sedan och fyller fortfarande sin viktiga uppgift.

Hemmet uppehålls på privat väg av Dövas Vårdhemsstiftelse. Inkomstsidan av hemmets ekonomi består huvudsakligen av vårdtagarnas avgifter. Dessutom får stiftelsen emotta understöd ur penningautomatmedlen i någon mån samt gåvor. Vårdtagaren betalar sin avgift, ifall egna medel finns. I annat fall ger vederhörande kommun betalningsförbindelse och skickar in inackorderingsavgifterna regelbundet till hemmet. Om man tar i betraktande folkpensionens nuvarande storlek, är den ekonomiska bördan inte stor för kommunerna.

Stiftelsen har alltid försökt hålla avgiften för vårdtagarna lågt, för att inte någon skall hindras från att söka sig till hemmet. Kommunerna har i allmänhet varit villiga att ge ovannämnda betalningsförbindelse. Endel städer och en köping har till och med finansierat endel av Aviks byggnadsskeden genom att reservera platser.

I ett fall har en kommun vägrat ge betalningsförbindelse, med den motiveringen att kommunen har ett eget ålderdomshem med plats för ifrågavarande åldring och att det inte i budgeten finns upptaget anslag för anlitande av något annat vårdhem. Detta beslut har överklagats hos länsstyrelsen, som i alla fall har förkastat klagomålet med den motiveringen att socialnämnden i ifrågavarande kommun har efter eget övervägande kunnat bevilja betalningsförbindelsen och att vederbörandes enskilda rätt inte har kränkts. För ändring av länsstyrelsens beslut har man gått till Högsta förvaltningsdomstolen, som konstaterade att detta slags ärende

Avskeds- och välkomstfest i Uleåborg

Dövföreningen i Uleåborg firade under trettondagen en märklig fest. Då tog man avsked av prosten Heikki Hyvärinen och syster Alli Rönkkömäki och hälsade pastor Olavi Ikonen och syster Eeva-Liisa Viitasaari välkomna.

Minnena gick tillbaka i tiden, till 1943, då den unge pastorn Heikki Hyvärinen kom till dövskolan i Uleåborg för att följa med undervisningen. Viceordförande Elsa Heikkilä sade: »Ni har under dessa 27 år upplevt glädje och sorg. Alltid har ni vandrat er väg fram lugn och trygg. Vi har aldrig sett er ledsen eller på dåligt humör. Ni har alltid varit färdig att ge råd och goda ord åt oss. Av allt vårt hjärta önskar vi att ni som pensionsråd skall vara i tillfälle att närvara vid våra egna kyrkodagar och andra tillfällen. Vi är rika i Uleåborg, vi har nu två präster och två systrar. Gud är god mot oss

inte kan ge anledning till besvär, och därför inte har behandlats.

Kommunens socialnämnds och länsstyrelsens beslut kanhända är formellt riktiga men i sak felaktiga. Kommunens socialnämnd har rätt att pröva beslut om betalningsförbindelsernas givande, men den har med sitt förfarande helt och hållet glömt att se vad följderna blir för en vårdbehövande person som fortsättningsvis får leva utan möjligheter att få kontakt med sin omgivning. Detta är besynnerligt och omänskligt, om man tar i betraktande socialvårdens allmänna standard i vårt land. Kan vara att kommunen med detta beslut har sparat in några mark, men man borde överväga i vilka angelägenheter och på vems bekostnad man sparar.

Lyckligtvis är ovannämnda fall ett undantag i praktiken, men därför så mera förvånansvärt och beklagligt.

Pastor Jaakko Kontkanen blir Helsingforsdistriktets dövpräst

Statsrådet har utnämnt pastor Jaakko Juhani Kontkanen till dövpräst för distriktet Helsingfors från 1.1. 1971.

Pastor Jaakko Kontkanen är född i Rautu 13.7. 1932. Teologiekandidat blev han på våren 1958 och verkade som tf. kyrkoherde i Simpele 1958—59. Från 1961 har pastor Kontkanen varit i Varkaus, först som adjunkt och senare från 1963 som kaplan.

För att bli insatt i sitt nya ämbete har pastor Kontkanen fått tjänstledighet till 30.4. Under denna tid fungerar som vikarie prostens Veikko Väätäinen från Kymmene län till 28.2. Därefter vikarierar pastor Eino Savisaari från Nylands och Tavastlands län och slutligen under dagarna i mars och april prostens Lauri Paunu.

döva, som ger oss människor som vill lära sig vårt svåra språk och vill vara vårt stöd och glädjas med oss. Vi tackar för allt vi fått och önskar er goda dagar som pensionsråd. Vi överlämnar härmed en minnesgåva och till er älskvarda hustru blommor som tack för alla stunder hon fått vänta på er, när ni gjort era långa färder för vår skull».

Ordförande Ström talade därefter till syster Alli Rönkkömäki. »Under 21 års tid har ni egnat er åt oss och åt de blinda. Efter en tid som missionär i Kina kom ni till oss och här finns de som var med då och kan berätta om detta tillfälle. Vi har från första början fått vara era vänner och ni har varit mycket outhärdlig för oss. Bl. a. har ni skött om vår socialvård förutom mycket annat. Ett verkligt diakoniarbete således. Säkert har det inte alltid varit så lätt här med oss, vi är ofta hetsiga av oss. Men ni har förstått och alltid smålett mot oss. Vi överlämnar här en minnesgåva från oss döva».

Sedan hälsades syster Eeva-Liisa Viitasaari välkommen av Onni Kuutinen. »Församlingen har valt henne och hon skall nu sköta döva i Uleåborgs distrikt och i Lappland. Vi hoppas innerligt att hon skall ha tillräckligt med krafter, liksom syster Alli, och att hon inte lämnar oss i förtid». **Annikki Ström**

Republikens President har till prostens Heikki Hyvärinen förlänat Finlands Vita Ros Orden, riddartecknet I klass. Enligt notis i Kaleva 6. 12. 1970.

Pantomim – Dövas konkreta och abstrakta språk

Meningen var att berätta om pantomimen, isynnerhet som varande en utmärkt uttrycksform för döva. Men det är en svår uppgift. Alla vet vad det är och hur den ser ut, men försök redogöra för ett ämne som stora konstnärer berättat om i sina memoirer och arbetsböcker. Ledsamt nog får man inte här i Finland tag i litteratur på eget språk. Den enda som bokfärrarna rekommenderar är Martti Kainulainen's bok Pantomimin alkeita. Den kostar 2 mk och beställs från teaterorganisationernas centralförbund, adress: Suomen teatterijärjestöjen keskusliitto, Berggatan 6 A, Helsingfors 10. Den kan vara bra att studera.

På främmande språk finns det litteratur. Marcel Marceau representerar sin egen riktning. Det sägs att han har en pantomimskola för hörselskadade i Paris med elever från 26 länder, också från Sverige. Man borde forska i saken och skicka någon döv med talang till hans skola. Det berövs förstas kontanter. Jean-Louis Barrault, en berömd skådespelare i Paris, berättar hur

han ensam om nätterna uppehöll sig i sin teater för att försöka utforska pantomimens magi och möjligheter. Det är han som är huvudpersonen i Paradisets barn, om någon har sett filmen. Amerikanskan Angna Enters berättar i en underbar bok om hur hon leder sina elever. Hon är självlärd och har ändå bildat skola, som förnyat teatern i vår tid.

De döva har gjort en insats som ingen annan i hela världen, de har utvecklat pantomimen till SPRÅK. Med rörelser kan de uttrycka ord och satser, t.o.m. grammatikaliskt. Om döva skulle vara medvetna om det, vad det betyder, och förädla rörelserna till konstnärlighet, göra det ÄKTA UR SIN UTGÅNGSPUNKT, då har de skapat något unikt. Jag menar inte nu det rytmiska »böljande» tecknande man använder t.ex. i poesi och sång.

Det kunde sägas mycket om detta ämne, och avsikten är också att i följande nummer behandla endel konstnärers utsago i saken.

Rea.

AATU SPRÅKAR MED TOMAS

Senaste sommar skrapade Tomas sig bakom örat och lät sedan höra av sig i tidskriftens nummer 8/70. Så här: Det förvånar Tomas att endast ett tjugotal deltagare har anmält sig från Finland (till den nordiska kongressen).

Det var nog många som gärna velat komma med, men när de tittade i börsten lyste bottnet fram. Många suckade och fällde tårar. (Aatu tycker att topparna borde kapas, så att groparna skulle fylla). Då skulle samhället vara ett rättvist samhälle.)

Det är ingen konst att resa när förbundet betalar. Vi är inte avundsjuka. Tomas är värd sin resa och säkert är det ingen nöjesresa för honom. Mera är det svett och möda, så mycket tror jag mig känna Tomas.

Men ni vanliga anderssöner, som drömde om att resa, såg ni i tidskriften 6/70 en notis om att förbundet belatar reseunderstöd? Varför en så obetydlig notis? Var det anspråkslöshet? Man kunde ha satt upp ett rejält meddelande med bred kant. Men villkoren för att få respengarna, de var märkvärdiga, tycker Aatu. Solen lyser över både god och ond. Skaparen frågar inte efter, har du förtjänat det. Samma metod borde användas när respengar delas ut ur gemensamma medel för en gemensam sak. Aatu framför en blyg förhoppning: När man nästa gång delar ut understöd, fråga inte vad du har gjort, vilken ställning du har. Ge så långt medlen räcker åt de »handtalande», som ber därom. (Ta inte förslaget alltför bokstavigt). Många tänker säkert om detta förslag att pengarna försvinner ju lika lätt som hovtången i Kankkula-brun-

Dövas folkhögskola i Sverige

Elsa Fondelius berättar i Tyst Jul 1970 om hur den fungerar och svarar på frågorna Har eleverna lärt sig något? Har de rätta ämnena valts? Är undervisningssystemet bra? Är miljön stimulerande? Svaret på den första frågan »Har eleverna lärt sig något » blir absolut ja. Utökar man frågan att även omfatta lärarnas och assistenternas syn på saken är svaret fortfarande »ja».

Skolan är ju den första i sitt slag för döva. De två gångna terminernas arbete har varit en försöksverksamhet. Lärarna har fått pröva sig fram på olika områden: Vilken grund har vi att bygga på, vilka kunskaper har eleverna från skolan och sitt vuxenliv. Vilka böcker och andra hjälpmedel kan vi använda? Viktiga frågor som måste kunna besvaras innan en slutgiltig plan och ett väl avvägt schema kan uppgöras för folkhögskolan.

Ett tredje viktigt problem som lärarna haft att lösa har varit att få igång och träna eleverna att arbeta och studera metodiskt på egen hand. En folkhögskola arbetar friare än en vanlig skola, ger inga läxor. Eleverna skall lära sig tänka själva, lära sig lösa studieuppgifter på egen hand, lära sig ställa frågor, när de inte förstår, lära sig diskutera.

Att eleverna lärt sig en del märks mycket väl på att kunskapsinhämtandet går så mycket snabbare nu än i början. Samarbetet lärare/elev är smidigare. Faktiska bevis är också de prov som eleverna fått

nen. Utan att vara till så mycken nytta.

Aatu vågar hålla fast vid sin åsikt. Det kunde ju hända att något understöd faller på rätt person och ger personen en knuff, lär dig livets svåraste läxa: Känn dig själv, glöm dig själv.

Om en människa som lärt den läxan ändå inte är till nytta för någon, vem är det då? Det frågar

Aatu

skriva, dels under höstterminen, dels under vårterminen. De senare har visat en tydlig förbättring. Ord- och synonymböcker samt uppslagsverk är inte längre så svåra att slå i och förstå. De används flitigt.

Har de rätta ämnena valts?

I början på vårterminen slog elevrådet och lärarna sina kloka huvuden samman för att bland annat diskutera just detta problem. En delfråga löd: Vad anser vi vara det viktigaste i undervisningen?

Alla var vi eniga om att svenska språket var det vi måste satsa mest på. Utan goda kunskaper i svenska är det svårt, för att inte säga omöjligt, att lära sig andra ämnen. Eleverna vill ha mer undervisningstimmar i svenska. Ett stort bekymmer i detta sammanhang är att de läroböcker och övningshäften som finns i svenska ofta är för svåra. Med hjälp av speciellt utskrivna texter och övningsuppgifter klarnar dock begreppen.

Språkförståelse är ett genomgående tema. Under alla lektioner, det må vara vilket ämne som helst som behandlas, förklaras alla ord som eleverna inte förstår. Det gäller alltså att inte vara blyg, utan säga ifrån, när man inte hänger med.

Övriga ämnen på schemat är matematik, samhällslära, socialpsykologi, föreningsteknik, sexualkunskap, miljö- och naturvård. Med jämna mellanrum får eleverna också en veckas duvning i teckenspråket. Målet för denna undervisning är att ge ett språkligt riktigt och dessutom vackert sätt att teckna. Eleverna uppmuntras att i kamratliga diskussioner och små anföranden försöka tillämpa detta teckenspråk och rätta varandras fel.

»Vill ni elever ha andra ämnen med på schemat?» var en fråga vi ställde till elevrådet. Ett önskemål var att få en god yrkesorientering. En serie föredrag av sakkunnig

person kommer att ordnas på skolan. Undervisning i engelska önskas också och tas troligen upp på schemat för andra läsåret, då kunskaperna i svenska är bättre.

Är undervisningssystemet bra?

Även denna fråga togs upp till diskussion av lärare och elevråd. Det framkom som väntat att eleverna vill att lärare skall undervisa på teckenspråk kombinerat med tal. Det är ju också SDR:s målsättning för denna folkhögskola. Undervisningen går då snabbare och kontakten lärare/elev blir mera avspänd och naturlig. En tolk kan aldrig ersätta den direkta kontakten.

Från lärarhåll framfördes den tanken att det kanske är bra att någon av lärarna inte kan teckna. De döva eleverna får då vänja sig vid en situation som de sedan ute i livet möter dagligen.

Tanken är på sitt vis god — men har skolan råd att förlora den tid som åtgår för att undervisa via tolk? Hur mycket förlorar eleverna i koncentration och klar uppfattning av de givna kunskaperna, när de ömsom måste titta på läraren, ömsom på tolken?

Eleverna vill också ha vägledning i konsten att diskutera. De är inte vana vid att fördjupa sig i ett ämne i diskussion. Därtill behövs träning. I det sammanhanget kröp det fram att eleverna tycker lärarna är för snälla. Med litet stränghet skulle undervisningen bli mer effektiv, ansågs det.

Inslag i utbildningen som uppskattas är kontrollen i tävlingsform av hur eleverna läser de dagliga tidningarna. Den återkommer en gång i veckan. Maskinskrivning står också på programmet. Frivilliga verksamheter såsom regelbunden gymnastik, simning m.m i Leksands idrottshall, målning och annan konstutövning ger en välkommen omväxling i skolans liv. Studiecirkelklar vissa kvällar har diskuterats men inte tagit någon riktig fart ännu.

Är miljön stimulerande?

Det är en fråga som är svår att svara på. Miljö är ett mångtydigt begrepp. Ifråga om yttre förutsätt-

ningar är Carlborgsons gård snudd på ideallikt. Har ett vackert läge, är en fin blandning av gammalt och nytt. Eleverna bor och äter mycket gott. Det finns samlingsrum med TV och början till ett bra bibliotek. Man bor två och två i elevhemsrummen. Många önskar dock att det fanns små enkelrum istället. Det skulle gå lättare att läsa och arbeta om kvällarna då. Sådana enmansceller skall det bli i den nybyggnad som är planerad och finns ritad på arkitektkontoret och som vi hoppas skall stå färdig om ett par år — med gymnastiksal, fler klassrum, swimminpool m.m.

Den »inre» miljön, atmosfären, har väl ännu inte hunnit präglas. Det tar alltid längre tid att skapa den typen av miljö. Till det behövs bl.a. litet traditioner, en sammanhållande kraft, som än så länge saknas. Men säkerligen kommer denna inre miljö att växa fram så småningom. Kanske beror bristen idag på att eleverna för det mesta är ensamma på gården om kvällarna och inte själva funnit någon riktigt bra form för gemensam samvaro då och då.

En trevlig atmosfär är ju beroende av elevernas uppförande. I början var det väl så och så med den saken. Inte alla tog den hänsyn till omgivningen som fordras för att en inre god miljö skall växa fram. En del elever verkade inte vara vana att se upp med sitt uppträdande. Oarter, som i grunden bottnar i tanklöshet, börjar nu slipas av. Hänsynfullhet hör till de egenskaper som gör samvaron lättare både med hörande och döva.

Det gångna skolåret har tränat upp ett mer självständigt tänkande. Eleverna är mer medvetna om sina och andras problem, har lättare att umgås, större kontaktförmåga än tidigare. Det märks speciellt när det kommer besökare till gården, både hörande och döva. Det märks också i samvaron med hörande elever på andra folkhögskolor i trakten.

Några slutsatser nu genast?

Ja, en — men en viktig. Att en fortsatt utbildning för döva ungdomar efter grundskolan är inte

Några funderingar över föreningsarbetet

Samarbete är kraft, men där råkar den egna fördelen ohjälpligt i kläm.

I en av sina skrivelser behandlade Narmala sakligt behovet av kurscentrum för att förbundet lättare skall kunna fylla uppgiften att underlätta dövas anpassning i de hörandes värld.

I alla fall tycktes de flesta av föreningarnas alla representanter inte fatta vad det var fråga om vid förbundets extra möte den 15.11. 70.

Jag vill förklara mitt påstående. Faktum är att största delen av de döva inte har ett begrepp om förbundets ändamål. Många frågar kanske var felet kan ligga. Min åsikt är den att majoriteten av föreningsrepresentanterna, som deltagit i förbundets möten under årens lopp, inte fått med sig några förhållningsorder av sina föreningar. Representanten företräder alltså sig själv.

Förbundets styrelse skickar ut verksamhetsberättelsen till alla föreningar, men de stannar troligen i mottagarens gömmor. Med hänsyn till vad jag här nämnt är jag dristig nog att föreslå följande: Dövas förbundsstyrelse bör fordra av föreningarna att de ger sina representanter skriftliga förhållningsregler, som sedan granskas samtidigt med fullmakterna. Om de inte är med, förlorar representanten sin rösträtt.

I många föreningar är man av den åsikten att verksamheten går strålände, man behöver inte kurscentrum. Men forskar man djupare, vad ser man då: protokollen sväller av vackra beslut och god samarbetsanda m.m. Men dessa beslut är bara blå dunster i ögat,

bara önskvärd utan nödvändig. De måste få hjälp med ökade kunskaper och hjälp till en inre mögnad, få veta mer om det samhälle de ska leva i. Och de vill detta själva — det märks på eleverna i Västanviks folkhögskola för döva.

ingen tanke finns att förverkliga dem. Styrelserna sammanträder, malar tomgång, det viktigaste uppsåtet är den egna fördelen. För att leda föreningarnas verksamhet i nya fåror behövs så många kurser förbundet förmår ordna i sitt nya kurscentrum.

När centret är färdigt bör den första kursen vara för föreningarnas styrelser med mottot: »sak är sak, om det också svider i skinnet». Klubbmannen (Kerhomies) talar i en skrivelse om frivilligheten i ungdomsarbetet. Förbundets ungdomsarbetsstyrelse räknar aldrig mödorna. Men hur är det i klubbarna?

Jag räknar det inte som förtal om jag berättar att endel personer som blivit valda att sköta förtroendeposter, betalar åt sig själva arvoden och dagspenning som kan gå upp till nästan 1000 nymark.

Narmala kommer med synpunkter, hur man skall intressera ungdomar för klubbarna. Man skall försöka få skolungdomarna med. Klubbmannen har många gånger föreslagit detsamma, men olyckligtvis går det inte att förverkliga ett så gott förslag. Därför att det mellan döva som går i arbete och döva som slutat skolan förekommer »jag fullvuxen-du ett barn»-anda.

Samma anda råder, och hindrar ensamma ungdomar från landsorten när de vill vara med i föreningsarbetet. Bland unga råder i allmänhet den uppfattningen att de som bor i staden är mera initiativrika och de på landet lever i mörker. Jag räknar mig gärna till dem som lever i mörker, ty jag har lärt mig att förstå vad det betyder att vara ensam.

Det är beklagligt att ungdoms-klubbarnas huvudsakliga verksamhet är att jaga poäng, ty här kommer landsortens unga i lä. Först skall alla onödiga fördomar bort, de långa vägarna är inte något hinder för landsortens ungdomar att vara med i föreningarnas arbete. Således döv bland döva.

Aarne Kettu

DÖVES CAMERA CLUB
»KÖPENHAMN»

arrangerar nordiska mästerskaps-tävlingar i foto-färgdias och smal-film med anledning av klubbens 20 års jubileum hösten 1971. I juni ger vi besked i tidskriften om tid-punkten för tävlingen.

Tävlingsvillkoren:

1. (Foto) Fritt motiv, storleken minst 23x38 cm. Högst 4 bilder från varje deltagare. Bilderna bör vara limmade på tunn stödkartong.

2. (Färgdias) Fritt motiv, storleken 24x36 mm eller 6x6 cm. Högst 3 dias per deltagare.

3. (Smalfilm): a) rese-dokument-natur. Speltid 10—12 min., b) spelfilm: speltid max. 1/2 timme. Fritt motiv, c) spelfilm grupparbete, gjort av minst tre medlemmar, speltid: max. 1/2 timme. I spelfilmerna skall helst användas pantomim, inte teckenspråk, med hänsyn till domarna.

Anmälningsavgiften är 10 kr per deltagare i varje tävlingsart. Döves Camera Club överlämnar vandringspokalen för den bästa gruppfilm.

Döves Camera Club »Köpenhamn»
Vänlig hälsning

ETT LITET ÖNSKEMÅL

Under tiotal år har jag prenumererat på Tidskriften. En avdelning läser jag mycket noga: önskningsarna om god jul. Och med intresse letar jag efter bekanta namn. Jag har arbetat i flere dövskolor och kan därför sätta ett litet märke för många namn. Jag ser att många flyttat till annan ort av mina forna elever. Ser vem som gift sig o.s.v. Men en detalj förargar mig litet och den vågar jag skriva om här. Detta upprepade »med familj». Det skulle vara trevligt att få veta utom familjefadern också de andras namn. Av hustruns förnamn man ju gissa sig till hennes flicknamn. Man vill också gärna veta om det finns barn och hur många.

Gott år 1971 till alla bekanta

I.H-s

Mineslistan

När detta skrivs har just »tred-tondag. Knut, dansat julen ut». Och en liten vemodig återblick hade varit på sin plats, t.ex. om frun som hittade en ekorre i sin julgran, mumsande på julgranspepparkakorna. I stället kommer man av sig vid läsandet av tidningen (14/1) där man får veta att man plockar videkissor och blommande penseer och tittar på starar här i landet. Få se om det har blivit höst den dagen vi läser detta.

Minneslistan ser brokig ut, den kanske borde heta Sillsallat i stället. Men vårt knappa utrymme gör att vi försöker få in mesta möjliga under minsta antal rubriker. Hop-pas ni tillåter det!

6/2 VASA kl 18. Herrarnas jippo i Dövas gård. J. E. Porko leder. (Vågar en kvinnlig reporter sig dit manne?)

13—14/2 VASA kl 10 på lördagen. Österbottens dövas schack-mästerskap i Dövas gård. Mästerskapsserien: Alf Bjong och Paul Lindberg, Jakobstad. Simo Vuorimies, Vasa. Esko Homi, Seinäjoki. Risto Koivula, Vasa. A-klassen: Paavo Jokinen, Seinäjoki. Paul Ahlskog, Vasa. Ole Sandström och Olavi Nuolikoski, Jakobstad. Teuvo Taimisto, Vasa. Nya spelare torde an-måla sig senast 8/2 till: Simo Vuorimies, Salmik. 15, Brändö, Vasa.

13/2 kl 19 samkväm i Dövas gård. 14/2 på eftermiddagen prisutdel-ning.

20/2 TAMMERFORS. Nationella stafettskidtävlingar kl 13 i terrän-gen kring Kaupin hiihtomaja. Kvin-nornas 3 km x ungdomarnas 10 km x seniorernas 5 km och allmänna 10 km. Anmälningar senast 15.2. till: Jorma Valli, Aaltosenk. 31 C 22. 33/500 Tammerfors 50. Kl 19 samkväm i föreningslokalen, Sata-mak. 1 B 2.

EN RÖST UR MÄNGDEN

Ack om det vore möjligt att få text också till de inhemska filmerna och programmen. Jag är inte döv, inte ens hörselskadad, men jag har två högljudda barn.

»Vilken lättnad»
(Tidningen Katso)

20—21/2 VASA. Ungdomarnas vin-terläger i Österhankmo, som ligger 30 km från Vasa. Lägravgiften ca 10—15 mk. Esko Sänkiniemi är där. Anmälningar till: Vasa Dövas ung-domsklubb, Hantverkargatan 6, Brändö.

27—28/2 VASA. Kyrkodagar i Dö-vas gård börjande kl 14 på lördagen. Pastor Eino Savisaari deltar.

6—7/3 VASA. Wellas ordnar SKUL:s skidmästerskapstävlingar. På Dövas gård fås uppgifter 2 tim-mar före tävlingarna och guider visar vägen till Öjberg skidstuga. Programmet: Lördagen kl 13, män-nens 15 km, junior under 21 år 15 km, seniorer över 35 år 15 km. Sön-dagen kl 12. männens 30 km, kvin-nornas 5 km juniorer under 21 år, 3x10 km stafett. Vid 15 km grupp-skidning räknas tiderna för varje klubbs tre bästa skidare oberoende av serie. Anm. före 27/2 till: Vasa Wellas, Hantverkargatan 6, Brändö, Vasa.

6/3 kl 19 Wellas ordnar samkväm i Dövas gård.

6/3 LAHTIS kl 18 Ungdomarnas jippo med anledning av Salpaussel-käspelen. Program för alla i alla åldrar i VPK:s hus (Brandkärshu-set) Karjalank. 42. Dans till sena natten.

13—14/3 JAKOBSTAD. Kl 19 på lördagen. Föredragsdagar på för-samlingshemmet. Föredrag av lä-kare om människokroppens sjukdo-mar.

4/4 VASA. Dövas missions årsmö-te.

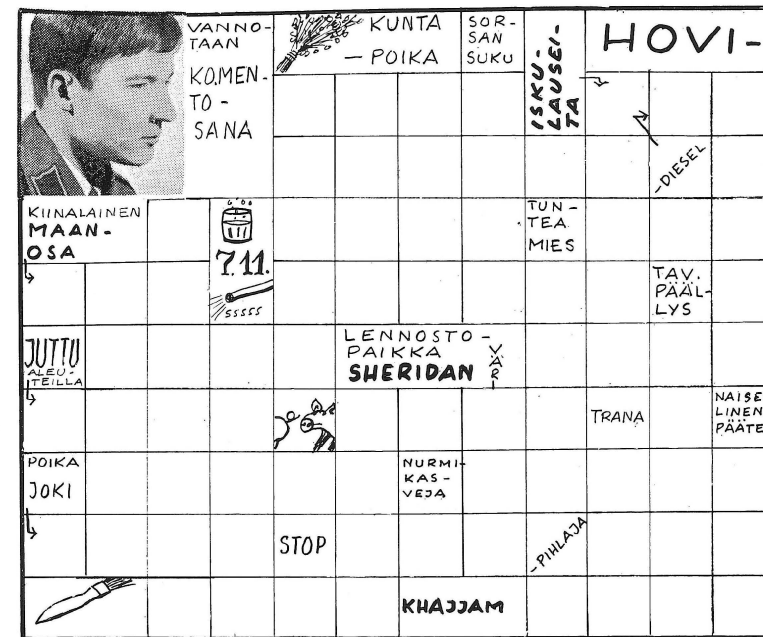
OY SURDUS AB

ordinarie bolagstämma försiggår i Helsingfors Dövas Föreningslokal, Elisabetsg. 27 A 8, lördagen den 20 mars kl 14.00. Behandlas de i bo-lagsordningen § 9 upptagna ären-dena.

Styrelsen.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Minna Canth gatan 1 A 11,
Helsingfors 25

Ratkaisijah nimi

Osoite

Helmikuun ristikko. Ratkaisut lähetettävä 28.2. mennessä os: Lokero 62, Hämeenlinna. Oikein ratkaisseiden kesken arvotaan 3 kpl 15 mk:n raha-palkintoa.

YHDISTYSTOIMINTAA

Mikkelin Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 14 päivänä klo 12 omassa talossa Akkavuoren-katu 5. Kaikkien jäsenten toivo-taan saapuvan tähän tärkeään ko-koukseen.

Haapajärven Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 7 päi-vänä klo 12 Haapajärvellä.

Savonlinnan Kuurot r.y. Vuosiko-kous helmikuun 14 päivänä klo 11 Miekklioniemessä Lemminkäisenka-tu 54, Antero Mustosen luona.

Kuurojenyhdistys Heffata r.y. Vuosikokous helmikuun 14 päivänä klo 12 omassa talossa Vammalassa.

Rauman Seudun Kuurot r.y. Vuo-sikokous Rauman seurakuntatalos-sa helmikuun 14 päivänä klo 12.

Joensuun Seudun Kuurot r.y. Vuosikokous helmikuun 21 päivänä klo 13 Niinivaaran kansakoulussa.

Kymenlaakson Kuurojenyhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 20 päi-vänä klo 18 Inkeröisissa Osuuspan-kin kerhohuoneistossa.

Rovaniemen Kuurojenyhdistys r.y. Sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 20 päivänä klo 18 elokuvateatteri Tenon alasalissa. Esillä mm. yhdistyksen nimen muuttaminen Lapin Kuurot r.y.:ksi. Sunnuntaina 21.2. klo 12 jatketaan esitelmien merkeissä samassa pai-kassa.

Hämeenlinnan Kuurot r.y. Perhe-kirkko ja kuukausikokous helmi-kuun 7 päivänä klo 13 Markkulassa. Kirkkoherra Heilimo.

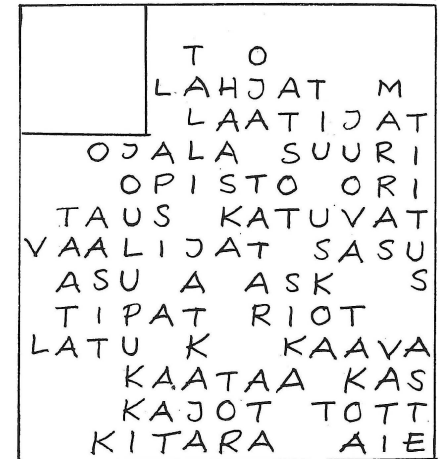
Vuosikokous helmikuun 21 päivä-nä klo 15 Markkulassa.

Porin Kuurojenyhdistys r.y. Kirk-kopäivät järjestetään Porissa tou-kokuun 22—23 päivinä.

Vaasa. Kirkkopäivät helmikuun 27—28 päivänä Kuurojentalossa al-kaen lauantaina klo 14. Pastori Ei-no Savisaari.

Miesten tempausillanvietto helmi-kuun 6 päivänä klo 18 Kuurojenta-lossa. J-E. Porko johtaa.

Kuurojen Lähetys r.y:n vuosiko-kous on Vaasassa huhtikuun 4 päi-vänä.

JOULURISTIKKO. Oikein ratkais-seiden kesken arvotut rahapalkin-not 15 mk osuivat seuraaville hen-kilöille: Väinö Sandell, Turku, Eetu Mikkonen, Kajaani ja Ossi Ruottu, Hyvinkää.

KYSYVÄLE VASTATAAN

Lokero 62 nielee kaikenlaista pos-tia. Sinnehän voi osoittaa Kuuro-jen Lehteen, SKUL:lle, Kuurojen lähetykselle (raha-asioissa), Kuuro-jen Viestille, Urheiluseura Hälille ym. tarkoitettuja papereita. Mutta — jos sattuu olemaan asiaa kah-delle tai useammalle ylläluetelluis-ta, niin saako kaikki paperit lähet-tää samassa kirjeessä.

Kyllä se käy aivan mainiosti, ei kellään ole vastaansanomista, ei tietysti lähetäjällä, ei postilla eikä lokeron tyhjentäjälläkään. Mutta toivottavaa on, että eri kohteisiin tarkoitettut asiat ovat kukin omalla paperillaan — ettei tarvitse saksien avulla silputa niitä asioita erilleen omaan mappiinsa. Häviävät vielä, ne suikaleet.

Pietarsaaren Kuurojen yhdistys r.y. Esitelmäpäivät maaliskuun 13—14 päivinä alkaen lauantaina klo 19.

Helsingin Kuurojen Yhdistys r.y. Rattoisa illanvietto erikoislaatu-i-sella ohjelmalla Balderin juhlasa-lissa huhtikuun 3 päivänä. Ohjel-massa mm. kuulevien esittämiä hauskoja liikuntanumeroita. Tar-kemmin ensi numerossa.

[illegible]

**Jos postiosoitteesi
muuttuu — täytyä va-
semmalla olevat rivit
— leikkaa koko levey-
den käsittävä liuska ja
lähetä se osoitteella
Kuurojen Lehti, Loke-
ro 62, Hämeenlinna.**